

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

ของ

คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศ
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดน และความมั่นคงของประชาชน ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายรังสีมันต์ โรม	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมานพ ศิริภูวตล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุธรรม แสงประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชูกัน กุลวงษา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวัชรระ ยาวอหะซัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายชูการ์โน มะทา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายชุตินพงศ์ พิภพภิญโญ	เลขานุการคณะกรรมการ
๙. นางปัทมา ตันติรัตน์นนท์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายปิยรัฐ จงเทพ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายยุწყัยดี วาบา	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายขจิตร ชัยนิคม	กรรมการ
๑๓. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	กรรมการ
๑๔. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	กรรมการ
๑๕. นายรอมฎอน ปันจอร์	กรรมการ

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ และนายขจิตร ชัยนิคม เป็นกรรมการในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจากนายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ได้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ เพราะลาออก และพลเอก พิศาล วัฒนวงษ์คีรี

ได้พ้นจาก...

ได้พ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

บัดนี้ คณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ และได้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม

(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cns@parliament.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายชูพงศ์ นิลสกุล)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

คณิต คำนวนผล/ร่าง
อัศวิน ปิยมปัญญาชน/พิมพ์
สุภาพร อาจเดช/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ ณัฐกานต์ เวชพันธ์

ครั้งที่ ๒ คณิต คำนวนผล

ครั้งที่ ๓ สุภาพร อาจเดช

รายนามคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

นายรังสิมันต์ โรม

ประธานคณะกรรมการ

นายมานพ คีรีภูวคต

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายสุธรรม แสงประทุม

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายชูกัน กุลวงษา

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นายวัชระ ยาวหะชัน

รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายชุกรโน มะทา

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก

นายชุตีพงศ์ พิภพิกุลญ

เลขานุการคณะกรรมการ

นางปติดา ตันตริตตานานนท์

โฆษกคณะกรรมการ

นายปิยรัฐ จงเทพ

โฆษกคณะกรรมการ

นายยุწყยตี วาบา

โฆษกคณะกรรมการ

นายชจิตร ชัยนิคม

กรรมการ

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์

กรรมการ

นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม

กรรมการ

นายรอมฎอน ปันจอร์

กรรมการ

บทสรุปผู้บริหาร

ตำรวจมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงและการพัฒนาของประเทศในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ ตำรวจยังมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกรูปแบบ ตั้งแต่อาชญากรรมพื้นฐานไปจนถึงอาชญากรรมข้ามชาติและอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ อนึ่ง ในด้านสังคม ตำรวจมีส่วนสำคัญในการสร้างความสมานฉันท์และความสงบสุขในชุมชน ผ่านการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การให้ความรู้ด้านกฎหมาย และการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน อีกทั้งยังมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสถานการณ์พิเศษ เช่น ภัยพิบัติ การชุมนุมทางการเมือง หรือวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพในการจัดการสถานการณ์อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ตำรวจยังเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาล การอำนวยความสะดวก และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม ภารกิจที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาหลายมิติที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการและความเชื่อมั่นของประชาชน เช่น การแทรกแซงทางการเมืองในกระบวนการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรตำรวจ หรือการเปลี่ยนแปลงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่มักเกิดขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ส่งผลให้การกำหนดนโยบายและการดำเนินแผนงานระยะยาวขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้ การแทรกแซงทางการเมืองยังทำให้การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพ โดยทรัพยากรมักกระจุกตัวในส่วนกลาง ในขณะที่สถานีตำรวจในระดับท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนกลับได้รับการสนับสนุนที่จำกัด ส่งผลให้การบริการประชาชนขาดคุณภาพและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงได้ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ให้บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน

ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศจึงได้ตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ เพื่อศึกษาและเสนอแนะแนวทางการปฏิรูประบบราชการตำรวจที่เป็นรูปธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหางานสอบสวน งานด้านความมั่นคง การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมถึงหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่านานาชาติ และเพื่อพิจารณาศึกษาเพื่อจัดทำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาหรือการปฏิรูประบบราชการตำรวจ โดยมีผลการพิจารณาศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาพบว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เผยให้เห็นถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างและการบริหารจัดการที่สำคัญหลายประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานและความเชื่อมั่นของประชาชน โดยประเด็นที่มีความเร่งด่วนที่สุดคือการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป ทำให้การบริหารงานขาดความยืดหยุ่นและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหานี้ยังเชื่อมโยงกับการขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและระบบการตรวจสอบถ่วงดุลที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นช่องว่างสำคัญที่นำไปสู่การใช้อำนาจโดยมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนี้ระบบการจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของหน่วยปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสถานีตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการประชาชน ในขณะที่ระบบการบริหารงานบุคคลก็ประสบปัญหาความไม่โปร่งใสและขาดความเป็นธรรม โดยเฉพาะในกระบวนการแต่งตั้งโยกย้ายที่ยังคงถูกแทรกแซงด้วยระบบอุปถัมภ์ ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือการพัฒนาบุคลากรที่ยังคงยึดติดกับรูปแบบการฝึกอบรมแบบทหาร แทนที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นตำรวจมืออาชีพในสังคมประชาธิปไตยสมัยใหม่ ทั้งนี้ ปัญหาด้านสวัสดิการและขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ก็ยังคงเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกัน การขาดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในงานสืบสวนสอบสวน ตลอดจนความไม่โปร่งใสในกระบวนการยุติธรรมก็เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน สภาพปัญหาที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบและบูรณาการ โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปทั้งในเชิงโครงสร้าง กระบวนการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อยกระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การเป็นสถาบันบังคับใช้กฎหมายที่ได้รับความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากทุกภาคส่วนในสังคม คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วสมควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อยกระดับองค์กรตำรวจให้เป็นสถาบันที่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนและสามารถธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

คณะกรรมการมีข้อสังเกตต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดเป็นนโยบายและดำเนินการตามหน้าที่และหน้าที่เพื่อการปฏิรูปตำรวจในระยะต่าง ๆ ดังนี้

ระยะที่ ๑ แก้ไข (กรอบระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี)

๑) แก้ไขปรับปรุงโครงสร้าง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด (กต.ตร.จว.) / คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) โดยกำหนดให้ กต.ตร.จว. / กต.ตร.กทม. มีผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน และกรรมการมาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ รวมถึงภาคประชาสังคม และเพิ่มอำนาจให้ กต.ตร.จว./ กต.ตร.กทม. มีหน้าที่และอำนาจให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจทุกระดับในพื้นที่นั้น ๆ โดยเสนอให้แก้ไข พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติฯ และระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒) เสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการรับคำร้องทุกข์จากประชาชนให้สามารถตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ ขั้นตอนต่างๆ ได้ และนำมาใช้ในการบริหารจัดการสำนวนการสอบสวน รวมถึงมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะฐานข้อมูลผู้ลี้ภัย ฐานข้อมูลคนเข้าเมือง และฐานข้อมูลทะเบียนรถ เป็นต้น

ระยะที่ ๒ โอนหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปยังกรุงเทพมหานคร จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตำรวจพื้นที่) และจัดโครงสร้างตำรวจส่วนกลางและตำรวจฝ่ายตรวจสอบ (กรอบระยะเวลา ๒ ปี)

๑) โอนหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติระดับกองบัญชาการตำรวจนครบาลให้กรุงเทพมหานคร และโอนกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดให้จังหวัด (ตำรวจพื้นที่) รวมถึงองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นที่มีความพร้อม เพื่อจัดตั้งเป็นหน่วยงานตำรวจพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตำรวจพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม สืบสวนสอบสวนอาชญากรรมในระดับพื้นที่

ทั้งนี้ การโอนภารกิจในด้านต่าง ๆ ข้างต้น ต้องถ่ายโอนทั้งอำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด และต้องคุ้มครองโอกาสในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยให้บุคลากรที่โอนไปสู่หน่วยงานใหม่มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน และได้รับยศตำแหน่ง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าที่บุคลากรนั้นได้รับอยู่เดิม ทั้งนี้ควรกำหนดแผนในการทดลองการดำเนินงานและขั้นตอนการโอนส่วนราชการดังกล่าว โดยมีการกำหนดรายละเอียดระยะเวลาที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการทดลองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย นอกจากนี้ควรพิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐที่มีการรับโอนส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากน้อยเพียงใดด้วย เช่น การรับคำร้องทุกข์ในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งบางหน่วยงานที่รับโอนอาจไม่มีที่ทำการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

๒) สำหรับในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตำรวจส่วนกลาง) ยังคงให้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีส่วนราชการภายในประกอบด้วย สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจส่วนกลาง กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจสืบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบทับซ้อนคู่ขนานกันกับตำรวจพื้นที่ ในลักษณะสนับสนุนและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน โดยเน้นเฉพาะในงานที่เกินขีดความสามารถของตำรวจพื้นที่ คดีอาญาที่มีความซับซ้อนหรือที่มีความเกี่ยวพันกันในหลายพื้นที่ หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้อิทธิพลและหรือที่มีตำรวจพื้นที่เข้าไปเกี่ยวข้อง หรือเป็นกรณีที่ตำรวจพื้นที่ละเว้นหรือละเลยไม่ดำเนินการ งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นงานสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น

๓) สำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเดิมมีหน้าที่และในการตรวจสอบภายใน รับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ รวมถึงการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในองค์กรตำรวจ จึงจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความเป็นกลาง โปร่งใส และสามารถใช้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้โดยอิสระ ไม่ตกอยู่ในอาณัติของผู้ใด จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานจเรตำรวจเดิมเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตำรวจฝ่ายตรวจสอบ มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจทุกหน่วย รวมถึงการดำเนินการทางวินัยและอาญากับตำรวจที่ทุจริตประพฤติมิชอบด้วย โดยเสนอให้สำนักงานจเรตำรวจเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ซึ่งจะมีการกำหนดโครงสร้างและมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจในฝ่ายตรวจสอบเองเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ หลังจากจัดวางโครงสร้างตำรวจตาม ๑-๓ แล้ว ข้าราชการตำรวจในแต่ละส่วน จะไม่สามารถโยกย้ายข้ามหน่วยระหว่างกันได้

ระยะที่ ๓ ยุบหน่วยงานที่มีภารกิจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นและหมดความจำเป็นภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กรอบระยะเวลา ๒ ปี)

๑) ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับที่ต่ำลงไป ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ การจัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของตำรวจภูธรภาค งานการข่าว สถิติ การเงิน การบัญชี งบประมาณ งานวินัย งานชุมชนสัมพันธ์ และงานสวัสดิภาพเด็กและสตรี เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า ภารกิจงานของหน่วยมีความซ้ำซ้อนกับงานของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจภูธร

และหน่วยงานอื่น ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ว่าจะเป็นงานอำนวยความสะดวก ระบบงานและบริหารงานบุคคล ของตำรวจภูธรภาค งานการข่าว สถิติ การเงิน การบัญชี งบประมาณ งานวินัย งานชุมชนสัมพันธ์ และงานสวัสดิภาพเด็กและสตรี และงานด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจ จึงมีข้อเสนอแนะให้ยุบตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และให้โอนเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานดังกล่าวมาปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับที่ต่ำลงไป ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน้าที่การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ รักษาความสงบเรียบร้อย การให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ รวมถึงปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า ภารกิจงานของหน่วยมีความซ้ำซ้อนกับงานของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจนครบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ว่าจะเป็นงานอำนวยความสะดวก งานสืบสวนสอบสวน การให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ รวมถึงปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และงานด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจ จึงมีข้อเสนอแนะให้ยุบกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ และให้โอนเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานดังกล่าวมาปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ ตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช. ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ ทั้งในสถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจภูธรมีหน้าที่แค่เพียงให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. เท่านั้น ไม่ได้มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับการดูแลการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ซึ่งหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีความซ้ำซ้อนกับภาระหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. อยู่แล้ว จึงมีข้อเสนอแนะให้ยกเลิกคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ และใช้กลไกการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจผ่านหน่วยงานบังคับบัญชาที่สูงขึ้นไปอย่างกองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนของการทำงาน

นอกจากนั้น ยังมีข้อสังเกตในการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖๕ ซึ่งดำเนินการมาครบระยะเวลา ๒ ปี ภายหลังจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังมีความล่าช้า การกำหนดการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมาตรา ๑๖๕ ที่ควรต้องถ่ายโอนทั้งอำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ

ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด และต้องคุ้มครองโอกาสในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยให้บุคลากรที่โอนไปสู่หน่วยงานใหม่มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน และได้รับ ยศ ตำแหน่ง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าที่บุคลากรนั้นได้รับอยู่เดิม ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแผนในการทดลองการดำเนินงานและขั้นตอนการโอนส่วนราชการดังกล่าว โดยมีการกำหนดรายละเอียดระยะเวลาที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการทดลองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย นอกจากนี้ ควรพิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐที่มีการรับโอนส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากน้อยเพียงใดด้วย เช่น การรับคำร้องทุกข์ในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งบางหน่วยงานที่รับโอนอาจไม่มีที่ทำการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	๗
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ คณะอนุกรรมการ	๑
๑.๒ ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ	๑
๑.๓ ความเป็นมา	๒
๑.๔ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๓
๑.๕ วิธีการศึกษา	๓
๑.๖ ระยะเวลาในการศึกษา	๓
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ ๒ การรวบรวมข้อมูล	๕
๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๕
๒.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๕
๒.๑.๒ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕	๖
๒.๑.๓ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๒ ข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ	๖
๒.๒.๑ รายนามบุคคลหรือหน่วยงานที่ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ	๖
๒.๒.๒ สรุปผลข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงาน	๑๐
บทที่ ๓ ผลการพิจารณาศึกษา	๒๗
๓.๑ สภาพปัญหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๒๗
๓.๑.๑ ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ	๒๗
๓.๑.๒ ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ	๒๙
๓.๑.๓ ด้านการบริหารงานบุคคล	๒๙
๓.๑.๔ ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม	๓๐
๓.๑.๕ ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ	๓๑
๓.๑.๖ ด้านการสืบสวนและสอบสวน	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
๓.๒ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๓๒	
๓.๒.๑ ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ	๓๒	
๓.๒.๒ ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ	๔๑	
๓.๒.๓ ด้านการบริหารงานบุคคล	๔๑	
๓.๒.๔ ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม	๔๔	
๓.๒.๕ ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ	๔๕	
๓.๒.๖ ด้านการสืบสวนและการสอบสวน และการกำหนดตำแหน่ง สายงานสอบสวน	๔๕	
บทที่ ๔ บทสรุปและข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ	๔๗	
๔.๑ บทสรุป	๔๗	
๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ	๔๗	
บรรณานุกรม	๕๑	
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	ประกาศคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ	๕๓
ภาคผนวก ข	รายงานผลการเดินทางศึกษาดูงาน ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ของ คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร	๕๗
ภาคผนวก ค	ภาพกิจกรรม	๖๑
ภาคผนวก ง	รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ	๖๕

บทที่ ๑ บทนำ

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะกรรมการการศึกษา การปฏิรูประบบราชการตำรวจ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ โดยมีหน้าที่พิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหางานสอบสวน งานด้านความมั่นคง การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ รวมถึงหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจ ให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่าานอารยประเทศ รวมทั้งพิจารณาศึกษาเพื่อจัดทำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือคำสั่ง หรือขั้นตอน การปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องการแก้ไขปัญหาหรือการปฏิรูประบบราชการตำรวจ ตลอดจนจัดทำ รายงานการพิจารณาศึกษาเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา โดยในคราวประชุมคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการแล้ว และที่ประชุมได้มีมติให้เสนอรายงาน ฉบับดังกล่าวให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ปรากฏผลดังนี้

๑.๑ คณะอนุกรรมการ

๑) นายปิยรัฐ จงเทพ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	อนุกรรมการ
๔) พลตำรวจตรี เจนกมล คำนวล	อนุกรรมการ
๕) นายน้ำแท้ มีบุญสร้าง	อนุกรรมการ
๖) พันตำรวจเอก วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร	อนุกรรมการ
๗) พันตำรวจโท ธีรวัตร ปัญญาธรรมกุล	อนุกรรมการ
๘) พันตำรวจตรี ขวลิต เลหาอุดมพันธ์	อนุกรรมการ
๙) นายนครเศรษฐ์ นาหนองตูม	อนุกรรมการ (พ้นตำแหน่ง ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗)
๑๐) นายเสกสิทธิ์ แยมสงวนศักดิ์	อนุกรรมการ (แต่งตั้ง ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗)
๑๑) ว่าที่ร้อยตรี อภิชาติ พงษ์สวัสดิ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

๑.๒ ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ

- ๑) พลตำรวจตรี สาทร สายสมบูรณ์
- ๒) นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล
- ๓) นายโสภา ศิริ
- ๔) นายปริญญา แก้วเสวตพันธุ์
- ๕) นายเสกสิทธิ์ แยมสงวนศักดิ์
- ๖) นางชนิษฐนันท์ อภิธรรมากร
- ๗) พันตำรวจโท บดินทร เพ็ญสุตร
- ๘) นายวิศรุต สวัสดิ์วีร
- ๙) นาวาโท เทวเจษฎา พาเรือง

๑.๓ ความเป็นมา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาหลายมิติที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการและความเชื่อมั่นของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแทรกแซงทางการเมืองในกระบวนการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรตำรวจ ปัญหาหนี้ฟังกฎในกระบวนการบริหารงานและส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในวงกว้าง ตัวอย่างหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่มักเกิดขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ส่งผลให้การกำหนดนโยบายและการดำเนินแผนงานระยะยาวขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้ การแทรกแซงทางการเมืองยังทำให้การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพ โดยทรัพยากรมักกระจุกตัวในส่วนกลาง ในขณะที่สถานีตำรวจในระดับท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนกลับได้รับการสนับสนุนที่จำกัด ส่งผลให้บริการประชาชนขาดคุณภาพและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงได้ อนึ่ง ประเด็นสำคัญอีกประการคือความซับซ้อนของระบบงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการสืบสวนและสอบสวน ปัญหาที่พบได้บ่อย ได้แก่ ความล่าช้าในการดำเนินคดี การเลือกปฏิบัติ และการทุจริตในกระบวนการสอบสวน ปัญหาเหล่านี้บั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม การพัฒนาระบบงานสอบสวนที่มีมาตรฐานและโปร่งใสจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับการผลักดัน เช่น การกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการสอบสวน การบันทึกภาพและเสียงในกระบวนการสอบปากคำ และการจัดทำฐานข้อมูลคดีที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานเพื่อติดตามความคืบหน้าและประเมินผลได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ การพัฒนาสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน เนื่องจากสวัสดิการในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างตำแหน่งและระดับชั้นของเจ้าหน้าที่ เช่น การเข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพและที่อยู่อาศัย ตลอดจนการสนับสนุนทางการเงินในกรณีฉุกเฉิน เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับล่างที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่เสี่ยงมักขาดขวัญกำลังใจและแรงจูงใจ การปรับปรุงสวัสดิการ เช่น การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือครอบครัว การสนับสนุนด้านจิตวิทยา และการมอบรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่มีผลงานดีเด่น จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไข ปัญหาที่ฝังลึกในองค์กรและการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน การดำเนินการในประเด็นเหล่านี้จะไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ แต่ยังช่วยส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของสังคมได้อย่างแท้จริง ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม ให้บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน

ดังนั้น คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน

และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน ด้วยหน้าที่และอำนาจดังกล่าว รวมทั้ง คณะกรรมการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูประบบราชการตำรวจ จึงได้ตั้งคณะอนุกรรมการ ศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจขึ้นในคราวประชุมคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ เพื่อศึกษาและ เสนอแนะแนวทางการปฏิรูประบบราชการตำรวจที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖

๑.๔ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๔.๑ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหางานสอบสวน งานด้านความมั่นคง การแบ่งส่วน ราชการและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมถึงหน้าที่และ อำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจ ด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่านานาชาติอารยประเทศ

๑.๔.๒ เพื่อพิจารณาศึกษาเพื่อจัดทำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจน เสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาหรือการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

๑.๕ วิธีการศึกษา

๑.๕.๑ กำหนดกรอบแนวทางและวิธีการศึกษาตามหน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมาย โดยให้การ ประชุมปรึกษาหารือ กำหนดประเด็นสำคัญและแผนการดำเนินงานในการศึกษาที่ชัดเจน รวมทั้งติดตาม ความคืบหน้าและพิจารณาผลการศึกษาเป็นระยะ

๑.๕.๒ พิจารณาศึกษารวบรวมข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ในการปฏิรูประบบราชการตำรวจ จากผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานภาครัฐมาให้ข้อมูล รับฟังความคิดเห็นจาก ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ รวมทั้งได้นำข้อมูลจากการศึกษาดูงานในต่างประเทศ การศึกษา จากเอกสารเชิงวิชาการ งานวิจัย ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๕.๓ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาศึกษา สังเคราะห์ประเด็นสำคัญและ ข้อค้นพบจากการศึกษา รวมทั้งจัดทำข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในการปฏิรูประบบราชการตำรวจ ตลอดจนการจัดทำรายงานการพิจารณาการศึกษาที่จะเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๑.๖ ระยะเวลาในการศึกษา

ในการพิจารณาการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ มีระยะเวลาในการพิจารณาการศึกษาทั้งสิ้น ๑๒๐ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗) มีการประชุม จำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๖ วันอังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๘ วันอังคารที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ได้รับทราบแนวทางแก้ไขปัญหางานสอบสวน งานด้านความมั่นคง การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมถึงหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่านานาชาติ

๑.๗.๒ ได้รับทราบถึงข้อมูลเพื่อจัดทำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาหรือการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

บทที่ ๒ การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาผ่านคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ ซึ่งได้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการตำรวจ โดยได้มีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชิญผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจ เพื่อให้การปฏิรูประบบราชการตำรวจเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่านานาชาติอารยประเทศ ทำให้คณะอนุกรรมการได้รับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ
- (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันดีต่อกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ
- (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม

(๑) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม

(๒) ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา รวมทั้งกำหนดให้การสอบสวนต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกันเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก

(๓) เสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว

(๔) ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกันเพื่อให้

ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๒.๑.๒ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

มีหลักการและเหตุผลเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้การแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจและการพิจารณาบำเหน็จความชอบมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผลในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งมีมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มาตรา ๖ ฐานะ หน้าที่ และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๑๑๕ โทษทางวินัย

มาตรา ๑๖๕ การปรับโครงสร้างและถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๖๗ ระยะเวลาการปรับโครงสร้างและถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในมาตรา ๑๖๕

๒.๑.๓ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒.๒ ข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ

๒.๒.๑ รายนามบุคคลหรือหน่วยงานที่มาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) พลตำรวจตรี ปรีดา สถาวร

รองผู้บัญชาการสำนักกำลังพล

๒) พันตำรวจเอก ปิยะ ขวัญทอง

รองผู้บังคับการกองอัตรากำลังพล

สำนักงานกำลังพล

๓) พันตำรวจเอก สกนธ์ คำสาคร

ผู้กำกับ กลุ่มงานวิเคราะห์และพัฒนา

ระบบงาน กองอัตรากำลังสำนักงานกำลังพล

๔) ว่าที่พันตำรวจตรี อาดิอนันต์ แก้วเกื้อ

สารวัตร กลุ่มงานวิเคราะห์และพัฒนา

ระบบงานกองอัตรากำลังสำนักงานกำลังพล

๕) พลตำรวจตรี สุนทร อรุณนารา

ผู้บังคับการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย

ตำรวจแห่งชาติ

๖) พันตำรวจเอก พันธุ์พัฒน์ พรประสิทธิ์

รอง ผบก.สง.กตช.

๗) ว่าที่พันตำรวจเอก อติศร ทองปิ่น

ประจำ (สบ๔) บก.อก.บช.ก.

- ๘) พันตำรวจเอก ศิริมงคล สุขฮาปามี
ผู้กำกับฝ่ายนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วม
สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
ตำรวจแห่งชาติ
- ๙) พันตำรวจเอก กันยารัตน์ มีทวิต
ผกก.พนม.สว.กตช.
- ๑๐) ว่าที่ร้อยตำรวจโทหญิง ศิริวรรณ บิลตาม
สว.ฝนส.กน.กตช.
- ๑๑) ว่าที่พันตำรวจตรีหญิง น้ำเพชร ธาราปิยโชติ
สว.ผอ.๑ บก.อก.บชก
- ๑๒) ว่าที่พันตำรวจโทหญิง นุชมารา แสงทอง
สว.ฝนม.สว.กตช.
- ๑๓) พลตำรวจตรี เศรษฐศักดิ์ ยิ้มเจริญ
ผู้บังคับการสถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- ๑๔) พันตำรวจเอก กิตติวัฒน์ กฤษณะทรัพย์
ผู้กำกับการกลุ่มงานวิชาการ ๒
สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- ๑๕) พันตำรวจเอก ชัยชนันท์ จิรปิยเศรษฐ์
ผู้กำกับการ กลุ่มงานตรวจสอบสำนวน ๓
กองคดีอาญา
- ๑๖) พันตำรวจโท สุริยะ เพ็งสุข
รองผู้กำกับการ กลุ่มงานวิชาการ ๒
สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- ๑๗) พันตำรวจโท กันตินันท์ ขนานแก้ว
รองผู้กำกับการ ฝ่ายนโยบายส่งเสริม
การมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายตำรวจแห่งชาติ
- ๑๘) ร้อยตำรวจโท พลพัชร แก้วทอง
นายเวร
- ๑๙) ร้อยตำรวจโท อัครชาติ สงวนสัตย์
นายตำรวจติดตาม
- ๒๐) พลตำรวจตรี เกษมสันติ อยู่สุขสมบูรณ์
รองผู้บัญชาการศึกษา
- ๒๑) พันตำรวจเอก นิพันธ์ ดุลภัทร ปิ่นกระจาย
ผู้กำกับการ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ๑
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ
- ๒๒) พันตำรวจเอก ยุทธศักดิ์ นุสรรัมย์
ผู้กำกับการ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ๒
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ
- ๒๓) พันตำรวจเอก ถาวร มีขำ
รองผู้บังคับการ กองทะเบียนพล
- ๒๔) พันตำรวจเอก วิกิรนต์ รามโกมุต
รองผู้บังคับการอำนวยการ โรงเรียนนาย
ร้อยตำรวจ
- ๒๕) พันตำรวจเอกหญิง นียดา ชุนเกศา ชุนณรงค์
ผู้กำกับการ ฝ่ายพัฒนาการศึกษา
ศูนย์บริการทางการศึกษา โรงเรียนนายร้อย
ตำรวจ
- ๒๖) พันตำรวจโท วิระศักดิ์ สาเจริญ
รองผู้กำกับการ ฝ่ายควบคุมอัตรากำลัง
กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล
- ๒๗) พันตำรวจโท สุริยะ สุริยะศรี
สารวัตร ฝ่ายมาตรฐานและการประกัน
คุณภาพ ๑ สำนักการศึกษาและประกัน
คุณภาพ
- ๒๘) พันตำรวจโทหญิง ประไพศรี จันทร์สระน้อย
สารวัตร ฝ่ายยุทธศาสตร์การศึกษา
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ
- ๒๙) พันตำรวจตรี กชกวินทร สาระพงษ์
สารวัตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ๑
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ

- ๓๐) ว่าที่พันตำรวจตรี ธรรมวัฒน์ บวรนนท์เสถียร สารวัตร ฝ่ายยุทธศาสตร์การศึกษา
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ
- ๓๑) ว่าที่พันตำรวจตรี วีรชัย ทองแสง สารวัตร ฝ่ายบริหารงานบุคคล
- ๓๒) ร้อยตำรวจเอกหญิง กนกวรรณ เกตุการณ์ รองสารวัตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ๑
สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ
- ๓๓) ร้อยตำรวจเอกหญิง คนธรส เอกวารการ รองสารวัตร ฝ่ายอำนวยการ ๕ กองบังคับ
การอำนวยการ
- ๓๔) ร้อยตำรวจเอกหญิง จิรัชยา พิษิตเดช รองสารวัตร ฝ่ายพัฒนาการศึกษา
ศูนย์บริการทางการศึกษา โรงเรียนนายร้อย
ตำรวจ
- ๓๕) พันตำรวจโท กิตติพงษ์ วรรณศาสตร์ รองผู้กำกับการฝ่ายการจัดสวัสดิการ
กองสวัสดิการ
- ๓๖) พันตำรวจเอกหญิง กษิรานิษฐ์ เตชิตวรเศรษฐ์ รองผู้บังคับการ กองสวัสดิการ
- ๓๗) ว่าที่พันตำรวจตรี สุชิน เมืองช้าง สารวัตร ฝ่ายการจัดสวัสดิการ
- ๓๘) สิบตำรวจโท วัชระ คำไปสอน ผู้บังคับหมู่ ฝ่ายการจัดสวัสดิการ
- กองบัญชาการกองทัพไทย**
- ๑) พลตรี วรรณ บุญชัย ผู้อำนวยการสำนักปฏิบัติการ
กรมยุทธการทหาร
- ๒) นาวาเอก พีระพล ไบกว้าง รองผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- ๓) พันเอก อำนาจ แก่นโท รองผู้อำนวยการกองการจัด สำนักนโยบาย
และแผน กรมยุทธการทหาร
- ๔) ร้อยโท สุทธิพันธ์ มะลิทอง ประจํากองยุทธการและการข่าวกองบัญชาการ
โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการ
ป้องกันประเทศ
- กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บช.ตชด.)**
- ๑) พลตำรวจตรี ธีเรศ แก้วละเอียด รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
(รับผิดชอบ งานสวัสดิการ)
- ๒) พันตำรวจโท ธีรพล คงทวี รองผู้กำกับการฝ่ายสนับสนุน ๑
กองบังคับการสนับสนุน
(รับผิดชอบ งานสวัสดิการ)
- ๓) พันตำรวจเอก ปรีชา วังปรีชา รองผู้บังคับการ กองบังคับการสนับสนุน
- ๔) พันตำรวจโทหญิง อรัญญา สุกุลนนท์ รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ
กองบังคับการอำนวยการ

สถานีตำรวจภูธรตระการพืชผล

- พันตำรวจเอก อุทัย ปุชิน

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรตระการพืชผล

สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง

- พันตำรวจเอก จุมพฏ เลี่ยมแก้ว

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง

สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ

- พันตำรวจเอก พันษา อมราพิทักษ์

ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ

สถานีตำรวจภูธรหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- พันตำรวจเอก ธนะเมศร์ วิจิตรจริยา

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรหนองมะโมง
จังหวัดชัยนาท**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

๑) นางชฎานันท์ ภัคดีจิตต์

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๒) นางสาวปรียาภรณ์ เกราะแก้ว

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

๓) นางอัจฉริยา มณีขัติย์

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

๔) นายอภิชาติ ขุนจันทร์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
พิเศษ

๕) นางปวีณา พจน์สมพงษ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๖) นางสาวรัชนิดา บุญรอด

นิติกรชำนาญการ

๗) นางสาวขวัญชนก บัวทรง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๘) นายรณกร เศรษฐบุญ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

๙) นายบรรณรักษ์ เสริมทอง

รองอธิบดีกรมป่าไม้

๑๐) นายจุมพฏ ขอบธรรม

ผู้อำนวยการกองนิติการ

๑๑) นายประจวบ โมฆรัตน์

ผู้อำนวยการกองป้องกันและปราบปราม
และบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครอง

๑๒) นายสรายุทธ เตชะเวชเจริญ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและนิติกรรม
สัญญา

๑๓) นายวิสุทธิ์ เมืองเจริญ

ผู้อำนวยการส่วนแผนการป้องกันพื้นที่
อนุรักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช

๑๔) นางสาวอลิษา ศรีสวัสดิ์

ผู้อำนวยการส่วนพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเล

๑๕) นายอเนก ชื่นบาลเย็น

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ส่วนแผนการป้องกันพื้นที่อนุรักษ์

สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า

๑๖) นางปวีณา พจน์สมพงษ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๑๗) นายเอกกมล คงจันทร์

นิติกรชำนาญการ

๑๘) นางสาวปิยฉัตร โอนราช

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

๑๙) นายคณะเดช เพ็ชปานกัน	นิติกร
๒๐) นายราเมศร์ ธนุบรรณ	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
๒๑) นายอลงกต จันบำรุง	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
กรุงเทพมหานคร	
๑) นางขวัญชนก ธัญญะศรีสังข์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สำนักยุทธศาสตร์ และประเมินผล
๒) นายปฏิญญา แสงนิล	ผู้อำนวยการกองนิติการและบังคับคดี สำนักเทศกิจ
๓) นายประเวช เกตุสาคร	สำนักปฏิบัติการสำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร
๔) นายกิตติศักดิ์ ตักดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
๕) นายจักรพงษ์ เทียนพิทักษ์	วิศวกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงาน สัญญาไฟจราจร สำนักจราจรและขนส่ง
สำนักงานจังหวัดนนทบุรี	
๑) นายอภิชัย อร่ามศรี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี
๒) นายเสฏฐวุฒิ ศรีพวน	นิติกร
๓) นางพรรณนิภา พังรำพรรณ	เจ้าพนักงานปกครอง
๔) นางสาว ชิตชลธาร	ท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี
๕) นางสาวจันทนา สนไทย	นักพัฒนาชุมชน
เมืองพัทยา	
๑) พันตำรวจตรีจิรวัดน์ สุคนธทรัพย์	ผู้อำนวยการส่วนปกครอง
๒) ว่าที่ร้อยเอกฤทธิชัย คำศรี	หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนงานเทศกิจ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	
๑) นายสมบัติ มุมทอง	หัวหน้าสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด
๒) นายสุทัศน์ เพ็ญน่าน	นิติกร
สำนักงานอัยการสูงสุด	
๑) นายกฤษณ์ฐิณี ทัดทูน	อัยการจังหวัดประจำสำนักงาน อัยการสูงสุด
๒) นางสมกมล ตันศิริ แสนสุข	อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
๓) นางสาวจันทิมา ธนาสว่างกุล	อัยการอาวุโส

จากการเชิญหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ สามารถรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปตำรวจ สรุปได้ดังนี้

๒.๒.๒ สรุปผลข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงาน

๒.๒.๒.๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม พ.ร.บ. ตำรวจ ได้กำหนดการจัดโครงสร้างไว้ ๒ ส่วนหลัก คือ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการ โดยส่วนแรก คือ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะมีฝ่ายบริหารที่ดูแลเรื่องบุคลากรและงบประมาณต่าง ๆ ส่วนที่สองคือ

กองบัญชาการ ซึ่งประกอบด้วยกองบัญชาการนครบาลและภูธร ๑-๙ ที่ดูแลสถานีตำรวจทั้ง ๑,๔๘๔ สถานีทั่วประเทศ โดยมีการแบ่งระดับสถานีตำรวจเป็นระดับใหญ่ กลาง และเล็ก ตามกฎหมายใหม่

ในส่วนของกองบัญชาการยังมีส่วนสนับสนุนที่รับผิดชอบงานอาชญากรรมเฉพาะทาง ประกอบด้วยกองบัญชาการสอบสวนกลางและหน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่ดูแลอาชญากรรมที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้ยังมีบริการที่สำคัญคือ โรงพยาบาลตำรวจ ที่ให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบโครงสร้างตำรวจในระดับสากล พบว่ามีการจัดโครงสร้างหน่วยงานตำรวจทั่วโลกใน ๒ รูปแบบหลัก คือ ตำรวจที่อยู่กับส่วนกลางหรือ National Police และตำรวจที่อยู่กับท้องถิ่น โดยมีตัวอย่างที่ชัดเจนคือประเทศสหรัฐอเมริกาที่ใช้รูปแบบตำรวจท้องถิ่นแบบร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจากโครงสร้างประเทศที่มีการกระจายอำนาจไปถึงระดับเมืองและระดับรัฐ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ยังคงความเป็น National Police แต่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ถ่วงดุลอำนาจ และสนับสนุนในเรื่องงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทย พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้พยายามสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในลักษณะเดียวกับประเทศญี่ปุ่น โดยพยายามให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนสนับสนุนกับงานตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นในด้านงบประมาณหรืออาสาสมัครต่าง ๆ นอกจากนี้ในมาตรา ๖ วรรคท้ายของกฎหมายฉบับนี้ ยังได้เปิดโอกาสไว้ให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาในการโอนภารกิจบางส่วนของตำรวจออกไปได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

๒) ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

ประเด็นการฝึกอบรม นโยบายหรือแบบแผนภาพรวมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สรุปได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกอบรม ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) กองบัญชาการศึกษามีหน้าที่ฝึกอบรมและผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และ ๒) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีหน้าที่ฝึกอบรมและผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานระดับกองอำนาจการเป็นหน่วยฝึกอบรมตนเองและฝึกอบรมพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัจจุบันได้มีการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า HRD Blueprint โดยมีหลักการในการพัฒนาให้เป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และมีความสมดุลในทุกด้าน รวมทั้งต้องสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก คือ การกำหนดคุณลักษณะตำรวจที่พึงประสงค์ การแบ่งกลุ่มทรัพยากรบุคคลตำรวจ มิติของการพัฒนา รวมทั้งแนวทางและวิธีการพัฒนา

สำหรับภาพรวมแผนพัฒนา ในปัจจุบันมีจำนวนตำรวจทั้งหมด ๒๒๑,๙๕๑ คน ซึ่งระดับที่มีสูงสุดในองค์กรตำรวจ คือ ผู้บังคับหมู่ จำนวน ๑๕๑,๘๗๒ คน ปัญหาที่ประสบ คือ การพัฒนาระดับผู้บังคับหมู่ไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม HRD Blueprint กำหนดกรอบไว้ว่า ภายในระยะเวลา ๓ ปีของการเป็นผู้บังคับหมู่ต้องมีการฝึกอบรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง นอกจากนี้ กำลังพลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑ ใน ๓ ของกำลังพลทั้งหมดต้องได้รับการพัฒนาและกระจายไปปฏิบัติหน้าที่ ๕ สายงานหลักของตำรวจ ซึ่งมีการกำหนดคุณลักษณะตำรวจให้มีความรู้ทางด้านกฎหมาย วิชาการตำรวจ ทักษะยุทธวิธี ตำรวจ คุณธรรมจริยธรรมและทักษะทางสังคม รวมถึงสมรรถภาพร่างกายและโภชนาการ สำหรับภาพรวมของหลักสูตรการอบรมในการฝึกต่าง ๆ สามารถจัดกลุ่มได้ ๒ ส่วนหลัก ได้แก่ ๑) หลักสูตรที่เป็นเงื่อนไขในการแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่ง และ ๒) โครงการการฝึกอบรมระยะสั้น

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๑ และจัดอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งพันธกิจโรงเรียนนายร้อยตำรวจมีทั้งหมด ๕ พันธกิจ ได้แก่ ๑) ผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒) การวิจัย ๓) การบริการวิชาการ ๔) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และ ๕) เชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายและวิชาชีพตำรวจ

ภารกิจโรงเรียนนายร้อยตำรวจตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบไปด้วยแผนแม่บท (๑) (๑๑) (๑๒) (๒๐) (๒๑) (๒๒) และ (๒๓) เพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ ให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ได้มีการตอบสนองนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ประการ และมุ่งพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของประเทศและสากล (AUN-QA) โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีหลักสูตรปริญญาตรี ๓ สาขาเอก ซึ่งมุ่งสร้างคุณลักษณะตำรวจที่พึงประสงค์ สำหรับด้านการเรียนการสอนมีการสร้างโมดูลการเรียนรู้ และด้านการฝึกฝนมีการส่งเสริมให้ได้ฝึกปฏิบัติในโลกความเป็นจริง เช่น ชมรมไซเบอร์ และชมรมโดรน ซึ่งโรงเรียนนายร้อยตำรวจร่วมสนับสนุนการสร้างตำรวจไทย ๔.๐ ให้เป็นตำรวจที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถสูง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีจิตสาธารณะ เป็นตำรวจไทยสากล และมุ่งสู่การเป็น Digital Police

การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน ได้มีการปรับหลักสูตรพร้อมกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome Based Education: OBE) และมีการยกระดับการจัดคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้าง Digital police ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ๒) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information Literacy) และ ๓) ความฉลาดรู้สื่อ (Media Literacy)

ประเด็นการรับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และอายุไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี มาอบรมภายในระยะเวลา ๑๘ เดือน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เคยมีการรับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างไรก็ตาม ปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น การปกครองบังคับบัญชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ จึงได้มีการพิจารณาทบทวนและมีการยกเลิกการรับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้ามาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน อย่างไรก็ตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะทบทวนคุณวุฒิการศึกษาหรือทักษะให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบันยิ่งขึ้น

ประเด็นการจบหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยตำรวจแล้วจะต้องเข้ารับราชการตำรวจในตำแหน่งพนักงานสอบสวนก่อนเป็นลำดับแรก ปัจจุบันมองว่าเมื่อฝึกอบรมจบแล้วควรมีความรู้พื้นฐานทั่วไปก่อนจะย้ายสายงาน เนื่องจากหากฝึกอบรมเป็นสายงานเฉพาะทางก่อนจะมีโอกาสที่จะไม่ชอบสายงานดังกล่าว เมื่อประสงค์ย้ายสายงานใหม่อาจไม่มีความรู้พื้นฐานเพื่อย้ายสายงานต่อไป และประเด็นการฝึกอบรมต่าง ๆ ในหลักสูตร เช่น การฝึกกระโดดร่ม ไม่ได้บังคับให้มีการฝึก อย่างไรก็ตาม ต้องจัดให้มีการฝึกอย่างอื่นเพื่อทดแทนซึ่งไม่ได้มีผลกับการสำเร็จการศึกษา

ประเด็นเรื่องวิชาที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน หรือการสร้างความอดทน และความเข้าใจต่อประชาชน มีการพัฒนาด้านจิตใจ ฝึกการใช้ประชาชนในชนบทและการฝึกสัมผัสปัญหาชุมชนเพื่อให้เข้ากับประชาชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานที่โรงพักเพื่อได้สัมผัสกับประชาชนที่เดือดร้อนที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อ และปัจจุบันจะมีการสอบวิชาชีพซึ่งจะมีผลต่อการจบการศึกษา นอกจากนี้โครงการรับใช้

ประชาชนในชนบทหรือโครงการสัมผัสปัญหาชุมชนแล้วยังมีวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วไปเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ประเด็นเรื่องการส่งลงโทษระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจด้วยกัน ยอมรับว่า บางครั้งอาจหลุดรอดการควบคุม อย่างไรก็ตาม มีการกำหนดการทำโทษและกำหนดผู้ที่ทำโทษได้ เมื่อมีผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดก็จะให้ตักหรือไล่ออกจากโรงเรียน

ประเด็นเรื่องการปกครองบังคับบัญชา ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความเข้มงวดปัจจุบันลดลงไปมาก อย่างไรก็ตาม ต้องคงการปกครองบังคับบัญชาไว้เพราะเมื่อถึงเวลาปฏิบัติงานจริง การสั่งการต้องสั่งด้วยความเด็ดขาดหากไม่สามารถสั่งได้อาจเกิดอันตรายต่อการทำงานได้

ประเด็นเรื่องโรงเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาในหลักสูตรทั้งหมด ๖ ปี โดยที่ไม่ต้องศึกษาโรงเรียนเตรียมทหารนั้น โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นการจัดการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนการศึกษาที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการศึกษาทั้งสองจะแยกกระทรวงกัน จึงไม่สามารถจัดการศึกษา ๖ ปีได้

๓) ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ

สำนักงานกำลังพลมีกองสวัสดิการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกองบัญชาการ สำนักงานกำลังพล โดยรับผิดชอบด้านการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการตำรวจ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกิจการที่คณะกรรมการสวัสดิการตำรวจจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการตำรวจ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีพนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้ และเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติราชการ โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนสวัสดิการตำรวจซึ่งไม่ใช่เงินงบประมาณ แต่มาจากเงินบริจาค เงินสนับสนุนจากสหกรณ์ออมทรัพย์ของทุกหน่วยและสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ รวมถึงรายได้จากการจัดสวัสดิการต่าง ๆ กองทุนสวัสดิการตำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมให้กับสมาชิกที่เป็นข้าราชการตำรวจ ส่งเสริมความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกที่เดือดร้อน และจัดสวัสดิการอื่น ๆ เช่น การจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ และการตรวจเยี่ยมบำรุงขวัญ โดยในกรณีที่มีข้าราชการตำรวจบาดเจ็บซึ่งส่วนใหญ่พักรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจ ผบ.ตร. จะไปเยี่ยมเอง หรือมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชา รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการไปเยี่ยม สำหรับหลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต แบ่งเป็นกรณีเสียชีวิตจากการปะทะต่อสู้จะได้รับ ๕๐๐,๐๐๐ บาท กรณีถูกทำร้าย ๓๗๕,๐๐๐ บาท กรณีอุบัติเหตุ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนกรณีบาดเจ็บทุพพลภาพ เช่น ตาบอดจะได้รับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท นิ้วขาดจะได้รับ ๓๕,๐๐๐ บาท ขณะรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจจะมีเงินขวัญถุง ๕,๐๐๐ บาท การพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือมีทั้งกรณีเร่งด่วนและกรณีปกติ โดย ผบ.ตร. สามารถสั่งจ่ายได้ทันทีในกรณีเป็นคดีอุกฉกรรจ์สะท้อนขวัญหรือเป็นข่าวในสังคม สถิติการจ่ายเงินช่วยเหลือตั้งแต่ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๗ อยู่ระหว่าง ๑๔ ล้านบาทถึง ๓๐ ล้านบาทต่อปี โดยในปี ๒๕๖๗ นับถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ ได้จ่ายไปแล้ว ๒๒ ล้านบาท ส่วนเรื่องบ้านพัก กองสวัสดิการรับผิดชอบบ้านพักส่วนกลางสำหรับตำรวจที่ทำงานในส่วนกลางกรุงเทพฯ ทุกหน่วย เช่น บข.น. ๑-๙ สตม. สอท. โดยมีแฟลตต่าง ๆ ได้แก่ แฟลตลือชา เฉลิมลาภ วิภาวดี ลาดยาว ฟุ้งสองห้อง ถนนอมมิตร และอุดมสุข รวมทั้งหมด ๕,๔๘๘ ห้อง โดยแฟลตลือชามี ๙๐๐ กว่าห้องใน ๗ แฟลต ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคที่พบ เช่น เงินช่วยเหลือยังไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ตอนนี้อยู่ที่จัดสรรได้คือกรณีเสียชีวิตได้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เฉพาะในเรื่องของเงินกองทุนจัดให้ และปัญหาอุปสรรคอีกอย่างหนึ่งคือบางทีหน่วยงานหรือผู้ประสบเหตุไม่ได้แจ้งขอรับเงินช่วยเหลือมาในทันที ญาติหรือว่าผู้เกี่ยวข้องจะไม่ค่อยเข้าใจ ไม่ได้ยื่นเรื่อง

มาตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่งต้องใช้เวลาในการรวบรวมเอกสาร แล้วในส่วนของห้องพักยังไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าราชการตำรวจ

ข้อเสนอแนะว่าควรที่จะต้องพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือข้าราชการตำรวจจัดสรรเงินให้ได้รับมากขึ้น ให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและสังคม แสวงหาความร่วมมือเพื่อขอรับบริจาคเงินเข้ากองทุนสวัสดิการ แจ้างทุกหน่วยให้รับทราบในการประชุมขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศปก.ตร. เพื่อจะได้ทราบว่ามีการช่วยเหลือข้าราชการตำรวจกรณีตายหรือว่าบาดเจ็บในหน้าที่ รวมทั้งควรนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขอรับเงินช่วยเหลือโดยให้ส่งเอกสารออนไลน์ และออกไปบรรยายให้ความรู้กับข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และควรจะสนับสนุนงบประมาณสำหรับสร้างบ้านพักหรือว่าให้กับข้าราชการตำรวจ

กรณีการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือซึ่งแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ กรณีเร่งด่วนและกรณีปกติ โดยกรณีเร่งด่วนจะเป็นกรณีที่ได้รับการประสานจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด หรือมีการนำเสนอผ่านสื่อหรือโซเชียลมีเดีย ซึ่งจะนำเสนอให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติพิจารณาอนุมัติภายในประมาณ ๒ วัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นกรณีที่สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการระดับกองบัญชาการตำรวจนำเงินไปเยี่ยมในกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในหน้าที่และบาดเจ็บสาหัส ส่วนกรณีปกติจะเป็นการบาดเจ็บเล็กน้อยหรือบาดเจ็บไม่มาก ซึ่งจะต้องนำเข้าเสนอคณะกรรมการของสำนักงานกำลังพลที่มีผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพลเป็นประธาน โดยจะมีการพิจารณาเดือนละ ๒ ครั้งเพื่อจัดสรรเงินให้ ในส่วนของการส่งเอกสารขอรับเงินเยียวยาสามารถดำเนินการผ่านช่องทางออนไลน์ได้ทางไลน์กลุ่มของกองสวัสดิการหรือไลน์ของ ศปก. ที่ใช้ในการขับเคลื่อนงาน อย่างไรก็ตามหน่วยงานยังคงต้องส่งเอกสารที่มีการรับรองสำเนาถูกต้องตัวจริง โดยเฉพาะใบรับรองแพทย์ในกรณีบาดเจ็บในหน้าที่ ซึ่งจะระบุระยะเวลาการพักรักษาตัว เช่น หากพักรักษา ๒๑ วัน จะถือเป็นการบาดเจ็บสาหัสและจะได้รับเงินช่วยเหลือในอัตราที่สูงกว่า ส่วนกรณีที่พักรักษาไม่ถึงวันจะได้รับเงินช่วยเหลือ ๓,๐๐๐ บาท หรือ ๕,๐๐๐ บาท และสำหรับกรณีเสียชีวิตได้รับการพิจารณาอนุมัติเงินช่วยเหลือแบบเร่งด่วนทันที

๔) ด้านการสืบสวนและสอบสวน

สถานะปัจจุบันของการถ่ายโอนภารกิจ การถ่ายโอนภารกิจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปยังหน่วยงานอื่นอยู่ระหว่างการพิจารณา โดยเดิมมีการพูดถึงการโอนภารกิจหลายด้าน แต่ในชั้นร่างกฎหมายเหลือเพียง ๓ - ๔ ภารกิจ และในชั้นสภาได้มีการตัดเรื่องงานจราจรออกไป ทั้งนี้ การตัดสินใจโอนภารกิจใดไปให้หน่วยงานใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งการถ่ายโอนงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำลังอยู่ระหว่างการหารือเพื่อโอนงานตามกฎหมาย ๘ ฉบับไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอให้ออนงานสอบสวนไปด้วยเพื่อลดภาระตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ส่วนราชการต่าง ๆ มีความเห็นให้งานสอบสวนยังคงอยู่กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป ส่วนกรอบเวลาการดำเนินการ กำหนดเวลาจะครบ ๒ ปีในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ หากดำเนินการไม่ทัน สามารถเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอขยายเวลาได้อีกครั้งละ ๑ ปี ตามมาตรา ๑๖๗ แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องการขอขยายเวลาแต่ต้องเร่งหาข้อยุติในเรื่องข้อตกลงให้เสร็จสิ้นก่อน

สำหรับตัวอย่างการถ่ายโอนภารกิจที่ดำเนินการแล้ว มีการยุบงานตำรวจรถไฟเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ แต่การรถไฟยังคงขอกำลังจากกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางเพื่อรักษาความปลอดภัยในขบวนรถไฟที่สำคัญ ซึ่งได้มีการประสานงานภายในและจัดกำลังไปดูแลตามที่ร้องขอ

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการลดภาระของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อเสนอให้พิจารณาโอนงานสืบสวน สอบสวน และงานป้องกันปราบปรามไปพร้อมกันเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างครบวงจร แต่ทั้งนี้ยังต้องมีการพิจารณาและหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒.๒.๒ กองบัญชาการกองทัพไทย

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

สำหรับโครงสร้างการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจและทหารนั้น แม้ว่าตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ จะไม่ได้ระบุชัดเจนถึงการมีส่วนร่วมของผู้บัญชาการตำรวจในที่ประชุมผู้บัญชาการเหล่าทัพ แต่ในทางปฏิบัติ ทั้งสองหน่วยงานมีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศมีหลายมิติที่ต้องการการบูรณาการร่วมกัน การประชุมผู้บัญชาการเหล่าทัพจึงเป็นเวทีสำคัญในการประสานงานและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงร่วมกัน

๒) ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

เรื่องความจำเป็นในการศึกษาที่โรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนนายร้อยตำรวจนั้น มีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาคือความเข้าใจผิดเกี่ยวกับชื่อสถาบัน แม้จะชื่อว่าโรงเรียนเตรียมทหาร แต่ไม่ได้หมายความว่าเน้นการฝึกทางทหารเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นสถาบันที่มีการเรียนการสอนที่ครอบคลุมหลากหลายด้าน

ประเด็นเรื่องการลงโทษระหว่างนักเรียน ปัจจุบันโรงเรียนเตรียมทหารได้มีการปรับปรุงระบบการดูแลนักเรียนอย่างเข้มงวด โดยไม่อนุญาตให้มีการลงโทษระหว่างนักเรียนที่เกินกว่าเหตุ มีระบบการตรวจสอบที่เข้มงวดตลอดระยะเวลาการศึกษา และหากพบการกระทำที่ไม่เหมาะสม จะมีการดำเนินการทางวินัยทันที

ด้านการศึกษาและต้นทุนการผลิตบุคลากรตำรวจในแต่ละรูปแบบนั้น แม้จะมีรูปแบบการศึกษาที่แตกต่างจากนักเรียนมัธยมปลายทั่วไป แต่ต้นทุนในการผลิตตำรวจแต่ละรูปแบบไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามก็ยังมีค่าใช้จ่ายบางประการที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม

๒.๒.๒.๓ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บช.ตชด.)

- ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ

ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบ้านพัก ยานพาหนะ ยุทโธปกรณ์ เงินสวัสดิการ ซึ่งเป็นเรื่องเชิงการบริหารจัดการ มีการแก้ไขปัญหาไปในแต่ละยุค ในแต่ละผู้บริหารโดยปกติจะสอดคล้องกับระบบงบประมาณที่มีอยู่ในแต่ละปีงบประมาณที่ได้รับ แต่มองว่าสิ่งที่ทำให้เกิดขวัญกำลังใจและเกิดการกระเพื่อมได้จริง ปัจจุบันจำนวนตำรวจ มีประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน สิ่งที่จะทำให้เกิดการกระเพื่อมได้จริง และสร้างขวัญกำลังใจได้จริงคือให้ตอบแทนเป็นรายปี โครงสร้างเงินของตำรวจ คือตัวเงินเดือน ซึ่งเป็นฐานเงินเหมือนกับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนที่มีลักษณะเป็นแท่ง เพราะฉะนั้นตัวเงินก้อนนี้มองว่าเป็นประโยชน์โดยในโครงสร้างที่แก้ไขไม่ได้ ต้องเป็นไปตามขั้นต่ำสุด ขั้นสูงสุด ซึ่งจะไม่แตกต่างกันในส่วนข้าราชการทั้งหมด

ในส่วนที่จะต้องมาพิจารณาคือ เงินเพิ่มพิเศษตำแหน่ง ของพนักงานสอบสวน มีจนถึงระดับผู้กำกับ หน่วยงานเห็นว่าเงินส่วนนี้ต้องให้ในระดับรองสารวัตรถึงรองผู้กำกับเท่านั้น เพราะ ๓ ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่ต้องทำงานในสถานีดำรวจที่ต้องสัมผัสกับพี่น้องประชาชนจริง ๆ ตาม พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่แก้ไขใหม่ โครงสร้างของตัวกฎหมายให้ความสำคัญกับตำรวจในสถานีดำรวจ ต้องยอมรับความจริงว่าโครงสร้างกฎหมายที่พยายามปฏิรูปให้ความสำคัญกับตำรวจในสถานีดำรวจ เพราะฉะนั้นต้องยอมรับ ข้อมูลในสถานีดำรวจทั่วประเทศ ๑,๓๐๐-๑,๔๐๐ คำนวณคร่าว ๆ ของจำนวนคน

มองว่าไม่ต่ำกว่า ๑๓๐,๐๐๐-๑๔๐,๐๐๐ คน ใน ๒๐๐,๐๐๐ คน เป็นจำนวนมาก จำนวนนั้นสัมผัสกับประชาชนจริง ให้กลุ่มนี้ก่อนจะดีมาก เพื่อจูงใจไม่ให้พนักงานสอบสวนหนีไปจากสถานีตำรวจ ในส่วนของตำรวจตระเวนชายแดน คือข้าราชการตำรวจตั้งแต่ผู้บังคับการลงมาในกองบังคับบัญชาสนับสนุนทางอากาศ ค่าครู ตชด. มีเงินของครู ตชด. ซึ่งจะเสนอว่าอยากให้ได้เงินที่เทียบเท่ากับกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหาค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพในกลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ เสนอให้มีการเพิ่มเงินตอบแทนพิเศษให้กับผู้บังคับบัญชาระดับกลางในสถานีตำรวจและตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

๒.๒.๒.๔ สถานีตำรวจภูธรตระการพืชผลและสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง

๑) ด้านการสืบสวนและสอบสวน

บทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในปัจจุบันมีความซับซ้อนและท้าทายหลายประการ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

มาตรฐานการปฏิบัติงานและความแตกต่างระหว่างหน่วยงาน แม้จะมีระเบียบและข้อปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการสอบสวนคดี แต่ในทางปฏิบัติพบว่ามี ความแตกต่างระหว่างสถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจภูธร ทั้งในด้านวัฒนธรรมองค์กรและวิธีการทำงาน ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนทั่วประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสมบูรณ์

รูปแบบการทำงานแบบบูรณาการ กรณีศึกษาจากสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวในการทำงาน โดยเฉพาะในคดีที่มีความซับซ้อนหรือเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดจำนวนมาก มีการใช้รูปแบบการทำงานเป็นทีมสอบสวน และมีการประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ แบบบูรณาการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงานสอบสวน การดำเนินการสอบสวนภายใต้คำชี้แนะของผู้บังคับบัญชาถือเป็นวิธีปฏิบัติปกติ โดยเป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการกระทำความเห็นทางคดีและตรวจสอบดุลยพินิจของพนักงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดให้ผู้กำกับสถานีตำรวจมีอำนาจในการให้ความเห็นทางคดีและตรวจสอบดุลยพินิจของพนักงานสอบสวน อย่างไรก็ตาม พนักงานสอบสวนยังคงมีสิทธิในการแสดงความเห็นแย้งต่อดุลยพินิจของผู้กำกับการได้

การคุ้มครองสิทธิและความเป็นธรรม การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่ชัดเจน โดยมีกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลผ่านหลายขั้นตอน รวมถึงบทบาทของพนักงานอัยการในการพิจารณาสั่งฟ้องคดี นอกจากนี้ ประชาชนยังสามารถดำเนินการฟ้องร้องได้หากพบว่าเจ้าพนักงานดำเนินการอย่างไม่เป็นธรรม

ประเด็นค่าตอบแทนและภาระงาน การพิจารณาค่าตอบแทนของพนักงานสอบสวนควรคำนึงถึงลักษณะงานที่มีความเฉพาะและภาระงานที่มาก การเปรียบเทียบค่าตอบแทนควรทำกับหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มากกว่าการเปรียบเทียบกับตำแหน่งอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ความเห็นของพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ต้องการกลับมาใช้ “ระบบงานแห่งสอบสวน” โดยเพิ่มเติมความก้าวหน้าทางอาชีพสายงาน “สอบสวน” ให้นำแนวคิด “ผู้กำกับสอบสวนประจำสถานีตำรวจ” ซึ่งเป็นตำแหน่งคู่ขนานกับ “ผู้กำกับสถานีตำรวจ” โดยมุมมองจากผู้ปฏิบัติเห็นว่าสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ การบริหารจัดการงานสอบสวนต้องมีการกำหนดอัตราตำแหน่งพนักงานสอบสวนของแต่ละสถานีตำรวจให้สอดคล้องกับปริมาณงาน ลดการขาดแคลนอัตราพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรเมืองที่มีการขอโอนย้ายไปยังสถานีตำรวจภูธรประจำอำเภอซึ่งมีภาระงานน้อยกว่า

๒) ประเด็นอื่น ๆ

หากมีการเสนอให้แก้ไขมาตรา ๕๗ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่เห็นด้วยกับการบัญญัติให้ การออกหมายจับ ชั่ง หรือค้นจากศาลต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานอัยการ เนื่องจากศาล ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาการออกหมายต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติอยู่แล้ว

๒.๒.๒.๕ สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ

๑) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การทำงานแบบ Work From Home เสนอให้นำระบบ Work From Home มาใช้สำหรับตำรวจที่ทำงานด้านธุรการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดความคับคั่ง สามารถประชุมผ่านระบบชุมและทำงานเอกสารได้ ช่วยลดการเดินทางและประหยัดทรัพยากร เหมือนในช่วงสถานการณ์โควิด

ปัญหาด้านยานพาหนะ แม้จะมีรถจักรยานยนต์จัดสรรให้เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ แต่ประสบปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมบำรุง โดยเฉพาะการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ปัจจุบันมีรถจำนวน ๒๐๐ คัน ต้องอาศัยบริการฟรีจากอาสาสมัครในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ เจ้าหน้าที่ต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวในการดูแลรักษา แต่ก็ไม่เพียงพอสำหรับรถทั้งหมด

๒) ด้านการบริหารงานบุคคล

การแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังพล เสนอแนวคิดเรื่อง "ตำรวจเกณฑ์" เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังพล โดยให้มีการเกณฑ์และปลดประจำการภายใน ๒ ปี ทั้งแบบสมัครใจและไม่สมัครใจ เนื่องจากงานตำรวจมีความสำคัญต่อประชาชน หากหยุดงานแม้เพียงวันเดียวจะส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วประเทศ

๓) ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ

สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อเป็นโรงพักขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในใจกลางกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๙.๖ ตารางกิโลเมตร โดยมีอัตรากำลังพลทั้งหมด ๔๒๕ นาย แต่ยังคงขาดแคลน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ ๙ คน สายตรวจและป้องกันปราบปราม ๑๓๐ คน จราจร ๔๕ คน สืบสวน ๒๗ คน และสอบสวน ๑๕ คน ในด้านที่พักอาศัย มีแฟลตเก่าอยู่ด้านหลังโรงพัก ประกอบด้วยแฟลตของทองหล่อ ๒ แฟลต คลองตัน ๒ แฟลต และสอบสวนกลางอีก ๒ แฟลต ซึ่งมีผู้พักอาศัยเต็มทุกห้อง ทำให้ตำรวจที่ย้ายเข้ามาใหม่ต้องเช่าห้องพักในพื้นที่ซึ่งมีค่าเช่าค่อนข้างสูงเนื่องจากอยู่ในย่านธุรกิจเกิดปัญหาค่าครองชีพสูงโดยเฉพาะสำหรับตำรวจชั้นผู้น้อย รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ที่มีเงินเดือนไม่ถึง ๑๕,๐๐๐ บาท อีกทั้งบางครอบครัวมีภรรยาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทางผู้บังคับหมู่ได้มีการติดตามเรื่องที่พักของกำลังพลทุกเดือนและจัดสวัสดิการต่าง ๆ เช่น อาหารกลางวันสำหรับตำรวจทุกคน อาหารเย็นสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ บริการตัดผมฟรี และมีโครงการเงินกู้ดอกเบี้ย ๐% สำหรับผู้ที่มีเงินเดือนไม่ถึง ๕,๐๐๐ บาท วงเงินไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระ ๓-๖ เดือน โดยได้รับการสนับสนุนจากนักธุรกิจและ กต.ตร. นอกจากนี้ โรงพักทองหล่อได้รับงบประมาณผูกพัน ๒ ปี วงเงิน ๑๘๐ ล้านบาท สำหรับการก่อสร้างอาคารใหม่สูง ๒๐ ชั้น แบ่งเป็นที่ทำการ ๖ ชั้น และที่จอดรถ ๔-๕ ชั้น ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดหาผู้รับเหมา รวมถึงมีการจัดพื้นที่ด้านหลังสถานีตำรวจเป็นล็อกเล็ก ๆ เพื่อให้ครอบครัวของตำรวจสามารถทำอาชีพเสริมขายอาหารราคาประหยัดเป็นรายได้เสริม

จากข้อมูลสถานการณ์กำลังพลของสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ พบว่ามีการขาดแคลนกำลังพลในระดับรองสารวัตรอย่างมีนัยสำคัญ โดยในตำแหน่งรองสารวัตรป้องกันปราบปรามซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสายตรวจนั้น มีอัตราอนุญาต ๑๓ ตำแหน่ง แต่มีคนครองเพียง ๖ ตำแหน่ง ว่างถึง ๗ ตำแหน่ง ส่วนรองสารวัตรสืบสวนที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าชุดตำรวจนอกเครื่องแบบและรับผิดชอบการไล่ล่าจับกุมคนร้าย

มีอัตราอนุญาต ๗ ตำแหน่ง แต่มีคนครองเพียง ๒ ตำแหน่ง ว่างถึง ๕ ตำแหน่ง ในส่วนของรองสารวัตรจรรยา ที่ดูแลการจรรยาในเวลาเร่งด่วนและจัดการอุบัติเหตุ มีอัตราอนุญาต ๔ ตำแหน่ง มีคนครองเพียง ๑ ตำแหน่ง ว่าง ๓ ตำแหน่ง สำหรับรองสารวัตรสอบสวนซึ่งเป็นพนักงานสอบสวน มีอัตราอนุญาตถึง ๓๕ ตำแหน่ง แต่มีคนครองเพียง ๑๕ ตำแหน่ง ว่างถึง ๒๐ ตำแหน่ง และรองสารวัตรธุรการที่ดูแลงานเอกสาร กำลังพล และพัสดุ มีอัตราอนุญาต ๑ ตำแหน่ง แต่ไม่มีคนครองเลย ทั้งนี้ ในมุมมองการบริหารระดับสูง พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยจากงบ ๑๐๐ บาท ต้องใช้เป็นบุคลากรถึง ๘๐ บาท เหลือการบริหารเพียง ๒๐ บาท หากเพิ่มบุคลากรให้เต็มอัตรา อาจต้องใช้งบบุคลากรถึง ๙๐ บาท ทำให้เหลืองบบริหารเพียง ๑๐ บาท ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ตาม พ.ร.บ. ตำรวจใหม่ ยังระบุว่าสถานีตำรวจต้องจัดสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่อย่างครบถ้วน ทั้งอุปกรณ์ประจำกาย อาหารกลางวัน และที่พักอาศัย โดยในกรณีที่ไม่ได้ประจำการในจังหวัดบ้านเกิด ควรสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ส่วนประเด็นเบิกค่าที่พักในหน่วยคนที่ไม่มีที่พักถ้าเอกสารครบ สามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ทุกคน

ด้านสวัสดิการการแพทย์และสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำปีของตำรวจ จำเป็นต้องมีความเข้มข้นและเป็นระบบสวัสดิการที่สามารถคัดแยกผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกรณีของตำรวจจรรยาที่มีอายุเกิน ๕๐ ปี ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการได้ยิน เนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่ท่ามกลางมลพิษทางอากาศทุกวัน ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ นอกจากนี้ ควรยกเลิกการจำกัดวงเงินในการเบิกจ่ายยาสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานหนัก

อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย จำเป็นต้องมีการจัดสรรอุปกรณ์ประจำกายให้ครบถ้วน ทั้งเครื่องแต่งกาย ชุดเกราะกันกระสุน (โดยเฉพาะกรณีที่หมดอายุแล้วต้องเปลี่ยนใหม่) และกล้องบันทึกภาพ ซึ่งมีความสำคัญตาม พ.ร.บ. อุ้มหายทรมาน เพื่อป้องกันการถูกฟ้องร้องย้อนกลับ ทั้งนี้ หน่วยงานควรเป็นผู้จัดหาให้ ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่ต้องซื้อเอง

การจัดการด้านการเงินและสวัสดิการ มีการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือบุคลากรผ่านการระดมทุนจากการสร้างพระประธานประจำโรงพัก ซึ่งได้รับเงินบริจาคประมาณ ๒ ล้านกว่าบาท เงินส่วนนี้ นำมาจัดตั้งเป็นกองทุนให้ข้าราชการตำรวจที่มีเงินเดือนไม่ถึง ๕,๐๐๐ บาท สามารถกู้ยืมได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท โดยไม่มีดอกเบี้ยและให้ผ่อนชำระภายใน ๖ เดือน

สิทธิการลาคลอด เสนอให้มีการเพิ่มสิทธิการลาสำหรับข้าราชการตำรวจชาย ในกรณีภรรยาตั้งครรภ์และคลอดบุตร เพื่อให้สามารถช่วยดูแลภรรยาและบุตรได้ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีระเบียบที่ชัดเจนในส่วนนี้ ต่างจากกรณีของข้าราชการตำรวจหญิงที่มีระเบียบรองรับแล้ว

ปัญหาการขาดแคลนกำลังพล สวัสดิการห้องพัก (แฟลต) ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรวมตัวกันเช่าห้องเกิดค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพ ขาดสวัสดิการอาหารกลางวัน โดย ผกก. ได้จัดหาสวัสดิการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เช่น การส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม การจัดหาสวัสดิการอาหารกลางวัน การจัดหาแหล่งเงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เป็นต้น เสนอแนะให้จัดสรรระบบสวัสดิการที่ครอบคลุมปัจจัยพื้นฐาน ๔ ประการ เพิ่มสวัสดิการตรวจสุขภาพรายปีที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น พิจารณากฎหมายและระเบียบว่าด้วยตำรวจเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังพล และขอให้ทบทวนเรื่องกฎเกณฑ์การเบิกค่าเช่าห้องพักของตำรวจบรรจุใหม่ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

๒.๒.๒.๖ สถานีตำรวจภูธรหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

สถานีตำรวจภูธรหนองมะโมงมีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๒๐๕ ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรประมาณ ๑๓,๐๐๐ คน แต่ประชากรที่อาศัยอยู่จริงไม่ถึงครึ่ง โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีการปลูกอ้อยและข้าวโพดเป็นหลัก การคมนาคมบนเส้นทางหลักมีความสะดวกในด้านอัตรากำลัง สถานีมีกำลังพลตามกรอบอัตราประมาณ ๔๕ นาย แต่มีกำลังพลที่ปฏิบัติงานจริงเพียง ๓๐ นาย โดยแบ่งเป็นฝ่ายจราจร ฝ่ายป้องกันปราบปราม และฝ่ายสืบสวน ซึ่งต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างทุกฝ่าย ปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนกำลังพล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของพนักงานสอบสวนที่มีเพียง ๒ นาย ต้องผลัดเปลี่ยนเข้าเวรวันเว้นวัน ปฏิบัติหน้าที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมงโดยไม่มีวันหยุด ทำให้ต้องทำงานเพียงลำพัง ทั้งการออกตรวจที่เกิดเหตุและการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ต่างจังหวัด อีกทั้งยังขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้บังคับบัญชา จึงได้ทำเรื่องขอกำลังพลสนับสนุนไปยังตำรวจภูธรจังหวัดชัยนาท และได้รับการสนับสนุนกำลังพลมาช่วยราชการจำนวน ๑ นาย

๒) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

ปัจจุบันสถานีตำรวจหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท ประสบปัญหาด้านงบประมาณและสภาพความเป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่ โดยรายได้จากเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน อีกทั้งยังขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน แม้จะมีที่พักอาศัยเพียงพอ แต่อาคารที่พักมีสภาพทรุดโทรม โดยเฉพาะหลังคาที่ชำรุดต้องอาศัยการซ่อมแซมชั่วคราว นอกจากนี้เนื่องจากพื้นที่หนองมะโมงเป็นเขตเกษตรกรรม จึงไม่มีคณะกรรมการตำรวจ (ก.ตร.) ที่จะสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินและงบประมาณแก่กิจการของสถานีตำรวจได้อย่าง

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหากำลังพลไม่เพียงพอและภารกิจล้นมือ ต้องใช้การบริหารกำลังพลข้ามสายงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้ อีกทั้งยังมีปัญหาภารกิจพิเศษอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติงานตามคำสั่ง จนเบียดบังทั้งทรัพยากรเวลาและกำลังพลในการทำหน้าที่รักษากฎหมาย ป้องปรามการกระทำผิดที่เป็นความรับผิดชอบหลัก นอกจากนี้ยังพบปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านพัก และเครื่องกระกระสุนของเจ้าหน้าที่เพียงพอ

๒.๒.๒.๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖๕ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจระหว่างหน่วยงานภายในระยะเวลา ๒ ปี โดยมีการหารือร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน มีความซับซ้อนการดำเนินการ ๑) การถ่ายโอนภารกิจชุดแรก (มติคณะรัฐมนตรี ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะรับโอนภารกิจด้านการป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และจับกุม ตามกฎหมาย ๘ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป่าไม้ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พระราชบัญญัติป่าชุมชน พระราชบัญญัติป่าชายเลน พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และ ๒) การถ่ายโอนภารกิจชุดที่สอง (มติคณะรัฐมนตรี

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) กฎหมายอีก ๕ ฉบับ ที่ยังคงอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากต้องมีการแก้ไขกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ และประกาศ คณะปฏิวัติเกี่ยวกับกิจการน้ำประปาสัมปทาน

ข้อสังเกตสำคัญ คือ ภารกิจด้านการสอบสวนยังคงอยู่ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่มีสถานที่และอำนาจในการควบคุมตัวผู้ต้องหา รวมถึงขาดสถานที่คุมขังที่จำเป็นสำหรับกระบวนการสอบสวน แม้จะมีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ก็ตาม

สำหรับประเด็นการถ่ายโอนภารกิจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านกำลังพล หน่วยงาน และทรัพย์สินนั้น มีข้อกังวลเกี่ยวกับความเพียงพอของกำลังพลตำรวจในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยเฉพาะในกรณีของตำรวจป่าไม้ เนื่องจากภารกิจด้านป่าไม้ไม่ได้จำกัดเพียงการดูแลทรัพยากรป่าไม้เท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการจัดการผู้มีอิทธิพลและความผิดตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติอาวุธปืน แม้ว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะมีหน่วยปฏิบัติการพิเศษ อาทิ ชุดพยัคฆ์ไพรและชุดฉลามขาว ที่สามารถดำเนินการสืบสวนและทำงานร่วมกับตำรวจได้ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านสถานที่ควบคุมตัวและการสอบสวนที่ทำได้เพียง ๔๘ ชั่วโมง ดังนั้น การดำเนินคดีและการสอบสวนจึงยังคงต้องอาศัยความร่วมมือกับตำรวจตามมาตรา ๑๖๕ โดยเฉพาะในกรณีคดีร้ายใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น

ภายหลังจากนั้นมีการประชุมหารือการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ประชุมได้มีข้อสรุปในการถ่ายโอนภารกิจสอบสวนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีพระราชบัญญัติที่พร้อมรับการถ่ายโอน จำนวน ๑๑ ฉบับ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติป่าไม้ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พระราชบัญญัติป่าชุมชน พระราชบัญญัติงาช้าง พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พระราชกำหนดการประมง และพระราชบัญญัติแร่ ในขณะที่มีพระราชบัญญัติที่ควรคงไว้ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ จำนวน ๖ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติสวนป่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ และประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ กิจการประปาสัมปทาน ซึ่งภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจ หน่วยงานที่รับโอนจะมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจด้านการป้องกัน คือ การให้ความรู้พัฒนาเครือข่าย ภารกิจด้านการปราบปราม คือ การลาดตระเวน สำรวจพื้นที่ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ภารกิจด้านสืบสวน คือ การรวบรวมพยานหลักฐานและขยายผลการกระทำผิด ภารกิจจับกุม คือ การยึด อาศัย จับกุม แจ้งความ ดำเนินคดี ส่วนภารกิจด้านการสอบสวน คือ การรวบรวมพยานหลักฐานจัดทำสำนวนส่งฟ้อง จะคงไว้เป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำหรับแผนการดำเนินการในระยะต่อไป สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะดำเนินการปรับโครงสร้างและอัตรากำลังของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อยุบหรือเปลี่ยนแปลงกองบังคับการฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๗ และเสนอเรื่องการขยายระยะเวลาดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ ออกไปอีกหนึ่งปีภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ในขณะที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการตามคู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และรายงานผลการปฏิบัติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ส่วนกระทรวงอุตสาหกรรมจะเร่งรัดจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะเป็นผู้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒) ด้านการสืบสวนและสอบสวน

การปฏิบัติหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกระบวนการด้านการสืบสวนผู้กระทำความผิดเป็นกระบวนการที่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับมอบภารกิจไว้อย่างชัดเจนแล้ว ส่วนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด หากพิจารณาว่าเป็นการกระทำความผิดที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น สามารถแจ้งสถานีตำรวจภูธรกระทำการสอบสวนต่อไป สำหรับประเด็นการถ่ายโอนงานสอบสวนตามความเห็นมีอาจดำเนินการถ่ายโอนได้ด้วยเหตุเพราะกฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจไว้ หากมีการถ่ายโอนภารกิจด้านการสอบสวนจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติให้หน้าที่และอำนาจอย่างชัดเจนและภารกิจงานสอบสวนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมิได้มีบุคลากรเฉพาะทางที่มีความเชี่ยวชาญจึงจำเป็นต้องถ่ายโอนบุคลากรด้วย ทั้งนี้ มีความเห็นว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเชี่ยวชาญงานสอบสวนมากกว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม หากมีการถ่ายโอนภารกิจงานสอบสวนมายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาจจำเป็นต้องตั้งหน่วยราชการระดับกรมที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการด้านการสอบสวนเป็นการเฉพาะต่อไป

๒.๒.๒.๘ กรุงเทพมหานคร

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

การถ่ายโอนภารกิจด้านการจรรยาบรรณจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาสู่กรุงเทพมหานครเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ โดยได้มีการวางรากฐานการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีการจัดทำแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ครอบคลุมระยะเวลา ๓ - ๕ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในการรับโอนภารกิจ กรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการได้เกือบทั้งหมด ยกเว้นงานด้านการสอบสวนและการอารักขาบุคคลสำคัญที่ยังคงอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังมีการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติจรรยา พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้บุคลากรของกรุงเทพมหานครสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานจรรยาบรรณและหัวหน้าเจ้าพนักงานจรรยาบรรณได้อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งการปรับโครงสร้างนี้จะช่วยให้การบริหารจัดการจรรยาบรรณในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การเตรียมความพร้อมในการรับโอนภารกิจด้านการจรรยาบรรณของกรุงเทพมหานครได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาระบบการทำงานอย่างละเอียด การวางแผนบริหารจัดการงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินงาน และการจัดเตรียมอุปกรณ์และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานที่สำคัญมีการปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับส่วนแบ่งค่าปรับ โดยหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดำเนินการเอง จะได้รับส่วนแบ่งค่าปรับทั้งหมดร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งจะเป็นแหล่งรายได้สำคัญในการพัฒนาระบบการจราจร นอกจากนี้ ยังมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารกับประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจราจร โดยได้มีการวางแผนการสรรหาบุคลากร (Recruitment) อย่างเป็นระบบ แม้จะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณบุคลากรที่ต้องไม่เกินร้อยละ ๔๐ ตามพระราชบัญญัติบุคลากรท้องถิ่น แต่ก็ได้มีการวางแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้น มีการกำหนดแนวทางการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรของกรุงเทพมหานครอย่างชัดเจน รวมถึงการวางระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการจราจรอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ด้านอื่น ๆ

การให้ความช่วยเหลือประชาชน ประชาชนสามารถขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลา โดยเมื่อตำรวจได้รับแจ้งเหตุ จะดำเนินการประสานงานผ่านระบบ Fondue และสายด่วน ๑๕๕๕ ของกรุงเทพมหานคร

การปราบปรามผู้มีอิทธิพล จากกรณีศึกษาในต่างประเทศ พบว่ามีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อจัดการปัญหานี้ ได้แก่ ฮองกง มีการจัดตั้งคณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริต (Independent Commission Against Corruption: ICAC) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อผู้ว่าการฮองกง และเกาหลีใต้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตและสิทธิพลเมือง (Anti-Corruption and Civil Rights Commission: ACRC) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการพิจารณานำโมเดลการจัดตั้งหน่วยงานอิสระเฉพาะทางเช่นเดียวกับฮองกงและเกาหลีใต้ อาจเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย

๒.๒.๒.๙ สำนักงานจังหวัดนนทบุรี

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

การแบ่งโครงสร้างอำนาจหน้าที่ระหว่างฝ่ายปกครอง (จังหวัด) กับตำรวจมีความชัดเจน โดยฝ่ายปกครองมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในฐานะเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองสามารถดำเนินการตรวจค้น จับกุม และยึดอายัดได้ ในขณะที่อำนาจการสอบสวนและส่งฟ้องยังคงเป็นของตำรวจ แสดงให้เห็นการแบ่งส่วนราชการที่มีการทำงานเชื่อมโยงกันระหว่างสองหน่วยงาน

๒) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การบริหารจัดการมีการส่งต่องานระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่เริ่มจากฝ่ายปกครองดำเนินการตรวจค้นจับกุม แล้วส่งต่อสำนวนให้ตำรวจดำเนินการสอบสวนและส่งฟ้อง

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

การถ่ายโอนอำนาจมายังจังหวัด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลโดยตรง โดยทางจังหวัดไม่ได้ขัดข้องต่อการถ่ายโอนอำนาจ แต่ต้องรอนโยบายจากระดับกระทรวง เป็นผู้กำหนดแนวทาง เนื่องจากจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

๔) ด้านอื่น ๆ

ประเด็นหลักที่ได้มีการอภิปรายคือการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขกฎหมายและการอุดช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ประเด็นกลุ่มอิทธิพลนั้น มีการประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรการที่ชัดเจนเพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว มุ่งเน้นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินการทั้งหมดนี้คือการสร้างประโยชน์ที่แท้จริงให้แก่ประชาชน โดยการแก้ไขปัญหายังเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผ่านการปรับปรุงกฎหมายและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๒.๒.๒.๑๐ เมืองพัทยา

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

เมืองพัทยามีลักษณะพิเศษในด้านการปกครอง โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของอำเภอและจังหวัดโดยตรง มีพื้นที่ประมาณ ๕๓ ตารางกิโลเมตรรวมเกาะล้าน และมีเขตติดต่อกับเทศบาลโดยรอบ ทำให้มีความท้าทายในการบริหารจัดการเนื่องจากประชาชนมีการเดินทางข้ามเขตพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำงาน การท่องเที่ยว และการจับจ่ายใช้สอย

ในด้านการจัดโครงสร้างองค์กร สำนักปลัดเมืองพัทยาเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยมีฝ่ายปกครอง (เทศกิจ) ที่แบ่งออกเป็น ๓ ฝ่ายสำคัญ ได้แก่ ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย ฝ่ายนโยบายและแผนงานเทศกิจ และฝ่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด นอกจากนี้ยังมีการแบ่งพื้นที่การดูแลของเทศกิจออกเป็น ๓ เขต เพื่อให้สามารถดูแลพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ประเด็นการถ่ายโอนวิศวกรรมจราจร สำนักช่างเมืองพัทยาได้ดำเนินงานด้านวิศวกรรมจราจรอย่างต่อเนื่อง โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและติดตั้งป้ายจราจร สัญญาณไฟจราจร รวมถึงการควบคุมระบบสัญญาณไฟจราจรอัจฉริยะ (Area Traffic Control - ATC) ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งเมือง ซึ่งการดำเนินงานทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้การดูแลของส่วนจราจร สำนักช่างเมืองพัทยา และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าพนักงานจราจรในการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ เช่น การกำหนดพื้นที่ห้ามจอด จุดจอดรถชั่วคราว และจุดรับส่งผู้โดยสารชั่วคราว (เขตขาว-เหลือง) อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรับโอนงานด้านวิศวกรรมจราจรของหน่วยงานอื่น ๆ อันได้แก่ กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และจังหวัดนนทบุรี ซึ่งต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานต่อไป

๒) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

เมืองพัทยามีการบริหารจัดการงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างเจ้าหน้าที่ภายนอก (Outsource) มาเสริมกำลังในการรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะในจุดเสี่ยงและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น Walking Street และท่าเรือ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชน

ในด้านการบริหารจัดการ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งตำรวจท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยว กรมสวัสดิการสังคม และหน่วยงานความมั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีการลงทุนในระบบเทคโนโลยีเพื่อการรักษาความปลอดภัย เช่น ระบบกล้องวงจรปิดและห้อง Command and Control Room (CCR) พร้อมทั้งมี Call Center ๑๓๓๗ สำหรับรับแจ้งเหตุและประสานงาน

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลของเมืองพัทยามีความน่าสนใจในแง่ของการผสมผสานบุคลากรจากหลายภาคส่วน โดยมีการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ทำงานเป็นผลัด ๒๔ ชั่วโมง คล้ายกับระบบสายตรวจของตำรวจ เพื่อให้สามารถดูแลความปลอดภัยได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการเสริมกำลังด้วยการจ้างเจ้าหน้าที่ภายนอก (Outsource) เพื่อดูแลความปลอดภัยในจุดสำคัญต่าง ๆ และมีการทำงานร่วมกับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการออกตรวจและดูแลความปลอดภัยในพื้นที่ ซึ่งช่วยเสริมประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่หลัก

๔) ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

เมืองพัทยานีมีการจัดหลักสูตรและการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ชายทะเล โดยเฉพาะการฝึกอบรมด้านการปฐมพยาบาลและการทำ Cardiopulmonary Resuscitation (CPR) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและประชาชนในกรณีฉุกเฉิน

การจัดอบรมมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยผู้เข้าร่วมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหลายภาคส่วน ทั้งตำรวจท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่เมืองพัทยา และภาคประชาชนที่น่าสนใจคือการได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลในพื้นที่ที่ส่งบุคลากรจิตอาสาเป็นวิทยากรให้การอบรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติดแก่นักเรียนในโรงเรียนทั้ง ๑๑ แห่งในพื้นที่ โดยเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและการห่างไกลจากยาเสพติด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก

๕) ด้านอื่น ๆ

ประเด็นผู้มีอิทธิพล การบริหารงานของหน่วยงานท้องถิ่นและตำรวจในปัจจุบันต้องคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของประชาชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัย การพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จึงต้องกำหนดนโยบายที่ตอบสนองความต้องการเหล่านี้ ซึ่งในการปฏิบัติงาน ทั้งหน่วยงานท้องถิ่นและตำรวจต้องดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยในปัจจุบันมีกลไกการตรวจสอบที่หลากหลาย ทั้งจากสื่อมวลชน นักข่าว และภาคประชาชน หากมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมาย ข่าวสารจะถูกเผยแพร่สู่สาธารณะอย่างรวดเร็ว สิ่งนี้สร้างแรงกดดันให้ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพราะความล้มเหลวในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน และอาจส่งผลกระทบต่อคะแนนเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

๒.๒.๒.๑๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๑) ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

การถ่ายโอนอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างองค์กร ดังจะเห็นได้จากกรณีศึกษาการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ที่มีการพิจารณาตามความพร้อมของแต่ละพื้นที่ เช่น ในจังหวัดนนทบุรี จาก รพ.สต. ทั้งหมด ๖๐-๗๐ แห่ง มีการถ่ายโอนมาให้ อบจ. เพียง ๒๕ แห่ง

ส่วนที่เหลือกระจายไปอยู่กับเทศบาลนคร ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานในระดับจังหวัดออกเป็นหลายส่วน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแต่ละหน่วยงานมีขอบเขตอำนาจหน้าที่แตกต่างกันไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ในส่วนของงานด้านวิศวกรรมจราจร แม้ว่า อบจ. จะมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย แต่การดำเนินการต้องสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ซึ่งมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ในการจัดการเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นของ อบต. และเทศบาลในแต่ละพื้นที่ กรณีศึกษาที่สำคัญคือการถ่ายโอน รพ.สต. ในจังหวัดระยอง ซึ่งได้รับโอนมาแล้ว ๘๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แต่ยังมีประสบปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะด้านบุคลากร เมื่อบุคลากรไม่ประสงค์โอนย้าย ทำให้เกิดผลกระทบต่อการบริการสาธารณะ อบจ. จำเป็นต้องรับสมัครและฝึกอบรมบุคลากรใหม่ ซึ่งใช้เวลานาน และยังมีปัญหาการขอย้ายกลับภูมิลำเนาของบุคลากรเนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

สำหรับการถ่ายโอนงานด้านจราจร โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC อย่างจังหวัดระยอง ควรพิจารณาการถ่ายโอนในลักษณะโครงสร้างภาพรวมระดับจังหวัด โดย อบจ. ควรรับผิดชอบโครงการขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพของท้องถิ่น ขณะที่การบริหารจัดการในระดับพื้นที่ยังคงเป็นหน้าที่ของ อบต. และเทศบาล เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณของหน่วยงานขนาดเล็ก ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาคือความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอน โดยเฉพาะในเรื่องการถ่ายโอนทรัพย์สินและการขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ ปัจจุบันพบว่าหลาย อบจ. ยังไม่กล้ารับการถ่ายโอนเนื่องจากกฎหมายยังไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอ ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมและชัดเจนในทุกมิติ ทั้งเรื่องการถ่ายโอนบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณ รวมถึงกำหนดกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับการถ่ายโอน เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและความต่อเนื่องในการให้บริการประชาชน

๒) ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การบริหารจัดการอำนาจหน้าที่ของตำรวจมีความละเอียดอ่อน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาให้โทษแก่ประชาชน ทั้งในแง่ของการจับกุมและการปรับ ซึ่งมีบทกำหนดโทษต่าง ๆ การถ่ายโอนอำนาจดังกล่าวจึงต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในบริบทของการเมืองท้องถิ่นที่อาจมีความขัดแย้งระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

จากกรณีศึกษาของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนมาแล้ว อบจ. ได้มีการจัดการด้านบุคลากร โดยการจ้างแพทย์เพิ่มเติมเพื่อดูแล รพ.สต. และเพิ่มศักยภาพในการให้บริการประชาชน ดังนั้น หากมีการถ่ายโอนภารกิจของตำรวจ จำเป็นต้องพิจารณาถึงความพร้อมด้านบุคลากรเป็นรายกรณีไป

๔) ด้านอื่น ๆ

ประเด็นเรื่องผู้มีอิทธิพลและนักการเมืองท้องถิ่นยังคงเป็นความท้าทายในการถ่ายโอนอำนาจด้านการจราจร โดยเฉพาะในด้านการสอบสวนและการเปรียบเทียบปรับ อย่างไรก็ตามมีปัจจัยสำคัญที่ช่วยถ่วงดุลอำนาจดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบัน ประชาชนมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต ส่งผลให้โอกาสที่นักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลจะเข้าแทรกแซงการทำงานมีน้อยลง เนื่องจากประชาชนมีอำนาจในการลงคะแนนเสียง หากนักการเมืองปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อคะแนนนิยมและโอกาสในการได้รับเลือกตั้ง

ครั้งต่อไป หนึ่ง การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นยังคงเป็นแนวทางที่ควรสนับสนุน แม้ว่าที่ผ่านมาหลายรัฐบาล ยังไม่มีความชัดเจนในการดำเนินการ การผลักดันนโยบายนี้อย่างจริงจังจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๒.๒.๒.๑๒ สำนักงานอัยการสูงสุด

- ด้านการสืบสวนและสอบสวน

ข้อมูลเชิงสถิติ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปราบกฏคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ จำนวนประมาณ ๒,๘๐๐ คดี ปัจจุบันคดีค้าง จำนวนประมาณ ๖๐๐ คดี ส่วนคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับประมง จำนวนประมาณ ๔๐๐ คดี ปัจจุบันคดีค้าง จำนวนประมาณ ๓๐ คดี สำหรับการถ่ายโอนภารกิจการสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของกฎหมายไม่สามารถตีความว่าเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ หากแต่ต้องถ่ายโอนทั้งหมด ดังนั้น หน่วยงานที่ได้รับมอบภารกิจ จึงควรจำเป็นต้องตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาแผนขับเคลื่อนรองรับทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เห็นว่าการถ่ายโอนภารกิจครั้งนี้เป็นประเด็นท้าทายต่อหน่วยงานควรตระหนักว่าเป็นการสร้างศักยภาพใหม่ ซึ่งการจัดทำสำนวนเอกสารการสอบสวน สำนักงานอัยการสูงสุดพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาโดยสามารถปฏิบัติหน้าที่คู่ขนานร่วมกัน โดยอาจมอบหมายให้ สำนักงานการสอบสวน สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบให้คำปรึกษาหรือฝึกอบรม อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญของปัญหาของกระบวนการสอบสวน คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายึดโยงกับสำนวนการสอบสวนรูปแบบเอกสาร หากแก้ไขปรับปรุงให้การสอบสวนสามารถนำเอกสารดิจิทัลได้จะเป็นการลดระยะเวลาของความยุ่งยากในการทำงานเอกสารสอบสวนลงได้

บทที่ ๓ ผลการพิจารณาศึกษา

จากการศึกษาของคณะกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ มีผลการพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการตำรวจ ปรากฏผลการดำเนินการสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ สภาพปัญหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีอำนาจตั้งแต่การรักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาและการรักษาความเรียบร้อยภายในประเทศ การที่ข้าราชการตำรวจมีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวมีผลต่อวิถีชีวิตประจำวันของคนทุกระดับชั้น ซึ่งการจัดวางโครงสร้างการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง

ประกอบกับในปัจจุบันองค์กรตำรวจเกิดปัญหาการทุจริต เกิดการวิ่งเต้นซื้อขายตำแหน่ง ใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ระหว่างตำรวจและผู้มีอำนาจไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองธุรกิจสีเทา ช่มชู้ขัดขวางฝ่ายตรงข้าม ไม่รับคำร้องทุกข์จากประชาชน ตลอดจนเกิดความขัดแย้งระดับผู้บริหารสูงสุดขององค์กร นำมาสู่ความเสื่อมเสียขององค์กรตำรวจและขาดความน่าเชื่อถือของสังคม

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันมีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางเป็นหลัก (Centralization) โดยเฉพาะการรวมศูนย์อำนาจในการกำหนดนโยบาย การแต่งตั้งโยกย้าย การบริหารงานบุคคล การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ แม้ว่าการรวมศูนย์อำนาจในลักษณะนี้อาจมีข้อดีในแง่ของการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ แต่ก็อาจส่งผลให้การบริหารงานขาดความยืดหยุ่น ในบางกรณี และอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่แตกต่างกันของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลต่อความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งการรวมศูนย์อำนาจนี้ยังเอื้อต่อการใช้อำนาจโดยปราศจากการตรวจสอบถ่วงดุลที่เพียงพอ

ทั้งนี้ ในมิติของความยืดโยงกับตัวแทนประชาชน ตลอดจนการกำหนดนโยบายในส่วนกลาง การบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) (มาตรา ๑๔) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการสูงสุด เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ เป็นองค์กรในการกำหนดและกำกับการนโยบาย และมีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) (มาตรา ๒๒) เป็นองค์กรรับผิดชอบการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตั้งแต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจนถึงผู้กำกับฯ ซึ่งจะเห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งสองชุดมีที่มาจากข้าราชการประจำเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะโครงสร้างของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่มีหน้าที่และอำนาจแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตั้งแต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจนถึงผู้กำกับฯ มีองค์ประกอบของรองผู้บัญชาการ

ตำรวจแห่งชาติจำนวน ๕ คน (มาตรา ๒๒ (๓)) ซึ่งทำให้การพิจารณาแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถูกครอบงำจากฝ่ายข้าราชการประจำภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนใหญ่ มากกว่าที่จะอยู่ภายใต้ การกำหนดทิศทางโดยตัวแทนที่ยึดโยงกับประชาชน

นอกจากนี้ ในมิติของความยึดโยงกับตัวแทนประชาชนในระดับพื้นที่ โครงสร้างการบริหารงานในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะต่อตัวแทนประชาชนในระดับพื้นที่ แม้ว่าจะมีความพยายามออกแบบกลไกต่าง ๆ เพื่อการมีส่วนร่วม การรับฟังความต้องการ และส่งเสริมการมีบทบาทของประชาชน แต่ในทางปฏิบัติการกำกับดูแล การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากการติดขัดข้อกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาจขาดความรู้สึกความรับผิดชอบ ต่อประชาชนผู้ใช้บริการในท้องที่ของตน ทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจไม่สามารถตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ซึ่งหากเปรียบเทียบกับระบบงานตำรวจ ในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่น แคนาดา สหราชอาณาจักร สหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมนี และออสเตรเลีย พบว่า ประเทศเหล่านี้ใช้หลักการบริหารตำรวจแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) ที่มุ่งให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาของประชาชนในระดับพื้นที่ กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับประชาชนในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในระดับชุมชน

ประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง คือขอบเขตภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีความหลากหลายและกว้างขวาง นอกเหนือจากภารกิจหลักในการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม งานสืบสวน สอบสวน หน่วยงานตำรวจยังมีความรับผิดชอบ ในด้านอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยว การจราจร การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ฯลฯ การมีภารกิจที่กว้างขวางอาจทำให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องรับผิดชอบภาระที่หลากหลายกว่าระดับประสิทธิภาพ และอาจมีความทับซ้อน กับภารกิจของหน่วยงานอื่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางกว่า การพิจารณาทบทวนขอบเขตภารกิจให้มี ความชัดเจนและสอดคล้องกับบทบาทหลักของตำรวจอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการใช้ ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การตรวจสอบถ่วงดุลเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของการปฏิรูปองค์กรตำรวจมา โดยตลอด อย่างไรก็ตาม ปัญหาการใช้อำนาจโดยมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงเป็นปัญหาสำคัญของ องค์กรตำรวจ เนื่องจากโครงสร้างองค์กรตำรวจในปัจจุบันยังขาดกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ แม้จะมีหน่วยงานภายในที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น สำนักงานจเรตำรวจ หรือสำนักงานตรวจสอบภายใน แต่ในทางปฏิบัติพบว่า หน่วยงานเหล่านี้ไม่สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบได้อย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากยังคงอยู่ภายใต้โครงสร้างการบังคับบัญชา ตลอดจนการแต่งตั้งโยกย้ายเดียวกัน ส่งผลต่อการขาด ความเป็นกลางและอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และมักมีการช่วยเหลือกันภายในองค์กรเพื่อหลีกเลี่ยง การถูกลงโทษเมื่อเกิดการกระทำผิด นอกจากนี้การมีหน่วยงานการตรวจสอบภายในและหน่วยงานรับเรื่อง ร้องทุกข์ที่หลากหลายก่อให้เกิดสภาวะการเกี่ยงภาระหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบ และสร้างความสับสน ของประชาชนและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในการร้องเรียนตรวจสอบในด้านต่าง ๆ

การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยคำนึงถึง การสร้างความสมดุลระหว่างการรวมศูนย์อำนาจและการกระจายอำนาจเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบกลไกเพื่อเพิ่มความยึดโยงและการมีส่วนร่วมของประชาชน การพิจารณาทบทวนขอบเขตภารกิจ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการตรวจสอบถ่วงดุลภายใน อาจเป็น

แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันได้มากยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การกระจายและจัดสรรงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในลักษณะที่ไม่สมดุลและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของหน่วยปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสถานีตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบภารกิจหลักในการบังคับใช้กฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่างบประมาณส่วนใหญ่ถูกจัดสรรไปยังส่วนกลางและหน่วยงานระดับบน เช่น การจัดสรรงบประมาณจำนวนมากไปยังหน่วยงานด้านการบริหารและอำนวยการ รวมไปถึงการขยายหน่วยงานและตำแหน่งที่มีความทับซ้อนหรือเกินกว่าความจำเป็น โดยเฉพาะในระดับบริหารและอำนวยการ ส่งผลให้งบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกใช้ไปกับหน่วยงานและตำแหน่งดังกล่าว ในขณะที่หน่วยปฏิบัติการระดับพื้นที่ยังมีข้อจำกัดและขาดแคลนด้านทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งวัสดุสำนักงาน อุปกรณ์สืบสวนสอบสวน และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการประชาชน นอกจากนี้ยังพบว่าการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณ มักขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารระดับสูง โดยขาดการมีส่วนร่วมหรือรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในพื้นที่

นอกจากนี้ การใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณแบบอัตราส่วนเพิ่ม (Incremental Budgeting) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันแพร่หลายในระบบราชการ อาจไม่เอื้อต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริง อีกทั้งการศึกษาพบว่าองค์กรตำรวจยังขาดการวางแผนการใช้งบประมาณในระยะยาวที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กร การจัดสรรงบประมาณมักเป็นไปในลักษณะปีต่อปี โดยขาดการพิจารณาถึงผลลัพธ์และผลกระทบในระยะยาว การพิจารณาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการมากขึ้น และการวางแผนการใช้งบประมาณในระยะยาวที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กรอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรได้ดียิ่งขึ้น

๓.๑.๓ ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลขององค์กรตำรวจไทยมีความสลับซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน ในหลายมิติ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการสรรหา คัดเลือก และการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากร ที่ยังขาดความโปร่งใสและมาตรฐานที่ชัดเจน อิทธิพลของระบบอุปถัมภ์ยังคงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาโดยเฉพาะในตำแหน่งระดับสูง ซึ่งอาจส่งผลต่อการได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณสมบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง ปัญหาการโยกย้ายข้ามสายงาน โดยเฉพาะในงานซึ่งต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นอีกประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานและความต่อเนื่องของคดี นอกจากนี้ การโยกย้ายข้ามสายงานและขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนยังส่งผลกระทบต่อระบบการตรวจสอบถ่วงดุลภายในองค์กร เนื่องจากเจ้าหน้าที่อาจไม่กล้าตรวจสอบหรือรายงานการกระทำผิดของผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน เพราะเกรงว่าจะถูกโยกย้ายไปยังตำแหน่งที่ด้อยกว่าหรือห่างไกล

ในส่วนของการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่ง และการบริหารอัตรากำลัง พบว่าระบบการประเมินยังขาดประสิทธิภาพและความเป็นธรรม กล่าวคือขาดการนำความพึงพอใจของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินอย่างเป็นรูปธรรม การเลื่อนตำแหน่งยังคงให้น้ำหนักกับระบบอาวุโสเป็นหลัก โดยขาดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ชัดเจนในการพิจารณาความสามารถและผลงาน ส่งผลให้บุคลากรที่มีความสามารถอาจไม่ได้รับโอกาสในการเติบโตในสายงานอย่างเหมาะสม ส่วนในด้านการบริหารอัตรากำลัง

พบว่าการกระจายกำลังพลในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับปริมาณงานในแต่ละภาคส่วน บางหน่วยงานประสบปัญหาขาดแคลนกำลังพล ในขณะที่บางหน่วยงานอาจมีกำลังพลเกินความจำเป็น นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการมีตำแหน่งระดับสูงมากเกินความจำเป็น ซึ่งนอกจากจะสร้างภาระด้านงบประมาณแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน

ทั้งนี้ ระบบชั้นยศและการบังคับบัญชาแบบทหารยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา ซึ่งแม้ระบบดังกล่าวจะมีข้อดีในแง่ของการรักษาความเป็นระเบียบวินัย แต่ก็มีความท้าทายในด้านการปรับให้เข้ากับบริบทของงานตำรวจสมัยใหม่ที่อยู่ในฐานะบริการสาธารณะมากกว่าหน่วยงานอย่างกองทัพ ระบบชั้นยศที่คล้ายคลึงกับทหารส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมการเชื่อฟังคำสั่งโดยไม่โต้แย้ง เนื่องจากเกรงว่าจะขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานอาวุโส ซึ่งปัญหาอาจเกิดขึ้นเมื่อคำสั่งที่ได้รับไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงส่งผลให้การพัฒนา การเสนอความเห็น และการปรับปรุงกระบวนการทำงานภายในหน่วยงานเป็นไปอย่างจำกัด

๓.๑.๔ ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

ประเด็นด้านหลักสูตรและการฝึกอบรมขององค์กรตำรวจเป็นประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม ทั้งนี้หลักสูตรและวิธีการฝึกอบรมในปัจจุบันยังคงมีลักษณะที่เน้นรูปแบบทางทหารค่อนข้างสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของตำรวจในฐานะหน่วยงานพลเรือนที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและให้บริการประชาชน การฝึกอบรมในลักษณะดังกล่าวอาจนำไปสู่การเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการสั่งการและการเชื่อฟังอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยวิจารณญาณและความยืดหยุ่นในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายในสังคม นอกจากนี้ ยังพบว่าหลักสูตรการฝึกอบรมยังขาดการเน้นย้ำในด้านวิชาการตำรวจที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสืบสวนสอบสวน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของงานตำรวจ ในทางกลับกันกลับปรากฏหลักสูตรที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับงานตำรวจน้อยกว่า ซึ่งมักเป็นหลักสูตรทางการทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับภารกิจและวัฒนธรรมองค์กรที่ควรจะเป็นของตำรวจ ประเด็นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรตำรวจ

นอกจากนี้ การฝึกอบรมขององค์กรตำรวจยังขาดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในบริบทของสังคมประชาธิปไตยปัจจุบัน การละเลยการให้ความรู้ในด้านดังกล่าวอาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิของประชาชนโดยมิได้เจตนา หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม นอกจากนี้ ยังขาดการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งป้องกันการเกิดระบอบความคิดอำนาจนิยมในองค์กรตำรวจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์กรและการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในสังคมประชาธิปไตย อีกทั้งการขาดการฝึกอบรมที่เน้นทักษะการให้บริการและการปฏิสัมพันธ์กับประชาชน ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน การละเลยการฝึกอบรมในด้านดังกล่าวอาจนำไปสู่ระยะห่างระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน

ประเด็นสำคัญอีกประการคือการขาดความยืดหยุ่นในหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับพื้นที่ต่าง ๆ ที่อาจมีความต้องการแตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีบริบททางสังคม วัฒนธรรม และปัญหาอาชญากรรมที่แตกต่างกัน การใช้หลักสูตรการฝึกอบรมแบบเดียวกันทั่วประเทศอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพิจารณาทบทวนความจำเป็นของบางหลักสูตรการฝึกอบรมที่อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรในการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๓.๑.๕ ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ

ปัญหาด้านสวัสดิการและการสร้างขวัญกำลังใจเป็นปัญหาที่กระทบต่อความเป็นอยู่และสวัสดิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง โดยปัญหาประการหนึ่งคือเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมากประสบปัญหาเงินเดือนและค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ ผนวกกับปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน โดยพบว่าอุปกรณ์สำคัญ เช่น รถยนต์สายตรวจ เสื้อเกราะกันกระสุน กล้องบันทึกภาพติดตัว หรืออุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ มีไม่เพียงพอหรืออยู่ในสภาพชำรุด ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้ทรัพย์สินส่วนตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งนอกจากจะเป็นภาระทางการเงินแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพการทำงาน และความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้บางกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องพยายามหารายได้เสริม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการทุจริต นอกจากนี้ ยังพบว่าเงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งที่มีความชำนาญเฉพาะ เช่น เงินประจำตำแหน่งของพนักงานสอบสวน และค่าตอบแทนการทำสำนวนคดี ยังใช้อัตราเดิมมาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ปัญหาด้านที่พักอาศัยเป็นอีกประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยพบว่าแฟลตและบ้านพักของทางราชการมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรวมกลุ่มเช่าที่พักเอง ซึ่งเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่สูง นอกจากนี้ ที่พักที่มีอยู่ส่วนใหญ่มีสภาพทรุดโทรม ขาดงบประมาณในการซ่อมแซม ส่งผลต่อความเป็นอยู่และขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ แม้จะมีระเบียบให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่ามีความยุ่งยากในกระบวนการเบิกจ่าย และมักไม่มีงบประมาณเพียงพอ ทำให้เจ้าหน้าที่จำนวนมากต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายด้านที่พักเอง นอกจากนี้ด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาล แม้จะมีโรงพยาบาลตำรวจเป็นสถานพยาบาลหลัก แต่พบว่ามีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในต่างจังหวัด

๓.๑.๖ ด้านการสืบสวนและสอบสวน

ปัญหาความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในกระบวนการสอบสวนเป็นอีกประเด็นที่ได้รับการหยิบยกในการศึกษา ซึ่งเชื่อมโยงกับการขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังพบว่ามีช่องว่างในการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ระบบการจัดเก็บและรวบรวมพยานหลักฐานยังคงพึ่งพาเอกสารกระดาษเป็นหลัก ทำให้เกิดความล่าช้าและความเสี่ยงในการสูญหายหรือเสียหายของข้อมูล อีกทั้งยากต่อการตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าของคดีโดยประชาชน การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการคดีและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความโปร่งใส ตัวอย่างเช่น การไม่มีระบบติดตามสถานะคดีออนไลน์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ หรือการขาดระบบการจัดเก็บพยานหลักฐานดิจิทัลที่มีความปลอดภัยและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

ปัญหาความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในกระบวนการสอบสวนเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบยุติธรรม ปัญหานี้มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในปัจจุบันยังพบว่ามีช่องว่างอย่างมากในการเปิดเผยข้อมูลและการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความไว้วางใจที่ประชาชนมีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หนึ่งในปัญหาหลักคือระบบการจัดการเอกสารและพยานหลักฐานที่ยังคงพึ่งพากระดาษเป็นหลัก วิธีการนี้ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน แต่ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหายของข้อมูลสำคัญ นอกจากนี้ระบบแบบดั้งเดิมนี้ยังทำให้การตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าของคดีโดยประชาชนเป็นไปได้ยาก

ซึ่งขัดกับหลักการของความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ในแง่นี้การไม่มีระบบติดตามสถานะคดีออนไลน์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยตรง ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับคดีไม่สามารถติดตามความคืบหน้าของคดีของตนได้อย่างสะดวกและทันทั่วถึง รวมถึงการขาดระบบการจัดเก็บพยานหลักฐานดิจิทัลที่มีความปลอดภัยและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลหรือการแก้ไขพยานหลักฐานโดยมิชอบ การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการคดีและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความโปร่งใสที่จำเป็น

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องการแทรกแซงหรือสั่งการจากผู้บังคับบัญชาในการสอบสวน ซึ่งอาจส่งผลต่อความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมในการดำเนินคดี โดยเฉพาะในคดีที่มีความอ่อนไหวหรือเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพภายในองค์กรตำรวจ รวมถึงการพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อลดการแทรกแซงที่ไม่เหมาะสมในกระบวนการสอบสวน

๓.๒ ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการโดยคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเสนอแนวทางการปฏิรูปตำรวจที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมไทย ซึ่งต้องเป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญในอดีตและปัจจุบันได้ เป็นแนวทางที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกที่เน้นความเสมอภาค เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยเป็นแนวทางที่มีความคุ้มค่าคือ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนได้สูง แต่มีการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐเพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น และเป็นแนวทางที่ไม่สุดโต่งสามารถดำเนินการได้โดยไม่มีผลกระทบต่อองค์กรตำรวจเกินสมควร ซึ่งจากรอบความคิดดังกล่าวคณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าแนวทางพัฒนาระบบงานตำรวจมีประเด็นสำคัญที่สมควรพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในด้านต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ ด้านโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ

จากการพิจารณาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยคำนึงถึงการสร้างความสมดุลระหว่างการรวมศูนย์อำนาจและการกระจายอำนาจเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบกลไกเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน การพิจารณาทบทวนขอบเขตภารกิจ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการตรวจสอบถ่วงดุลภายใน ทางคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจจึงเสนอให้มีการปรับปรุงโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการตำรวจด้วยรูปแบบกึ่งกระจายอำนาจ (Semi-Decentralization) โดยมีการจัดแบ่งโครงสร้างเป็น ๓ ส่วนสำคัญ ได้แก่ ตำรวจพื้นที่ ตำรวจส่วนกลางและตำรวจฝ่ายตรวจสอบ และให้มีการยุบหน่วยงานที่ขาดความจำเป็น ควบรวมภารกิจที่ซ้ำซ้อน และเสนอให้มีการถ่ายโอนบางภารกิจยังหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๒.๑.๑ การจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กรตำรวจ

ในปัจจุบันการจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กรของตำรวจไทยเป็นการจัดองค์กรในรูปแบบที่เป็นการรวมศูนย์อำนาจหรือในลักษณะที่เรียกว่าตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน ควบคุมสั่งการ บังคับบัญชา รวมถึงการให้คุณให้โทษกับข้าราชการตำรวจทุกคนที่มีอยู่ประมาณสองแสนนายในทุก ๆ หน่วยงานของตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ เช่น กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษเฉพาะทาง เช่น กองบัญชาการตำรวจ

สอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หน่วยงานสนับสนุน เช่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางการบริหารงานในภาพรวม เช่น สำนักงานกำลังพล สำนักงานงบประมาณและการเงิน สำนักงานส่งกำลังบำรุง กองบัญชาการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ สำนักงานจเรตำรวจ และสำนักงานตรวจสอบภายใน อีกด้วย ซึ่งเป็นการจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กรแบบรวมศูนย์ที่ใหญ่และซับซ้อน มีภารกิจหน้าที่หลากหลายและมีภารกิจหลายส่วนที่ทับซ้อนกัน ทั้งนี้ โดยที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติต้องได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้ง และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียว จึงเป็นระบบการตำรวจที่จัดขึ้นโดยให้รัฐบาลมีอำนาจในการบริหาร ควบคุมดูแลกิจการตำรวจทั้งประเทศ การบริหารกิจการตำรวจ จึงมีอำนาจรวมอยู่ที่ศูนย์กลางอย่างเข้มข้น ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างตรงความต้องการ เพราะแนวทางการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการจะขึ้นอยู่กับส่วนกลาง การขับเคลื่อนองค์กรเป็นไปได้ยากเพราะเป็นองค์กรขนาดใหญ่รวมศูนย์ มีระดับและสายบังคับบัญชาที่ยาว ซับซ้อนและมากเกินไป การบริหารองค์กรที่เป็นแบบรวมศูนย์เป็นนิติบุคคลเดียวยังทำให้การขับเคลื่อน การปรับตัว การตอบสนองต่อภารกิจและความต้องการของประชาชนมีความล่าช้าขาดประสิทธิภาพ ไม่ทันต่อสถานการณ์ และนอกจากนี้การรวมศูนย์อำนาจไว้ในลักษณะนี้มีผล ทำให้กลไกระบบการตรวจสอบถ่วงดุล และการดำเนินการกับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่มีข้อบกพร่องหรือละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ จากการศึกษาการจัดรูปแบบและโครงสร้างของตำรวจในต่างประเทศแล้ว มีความเห็นว่าควรจัดรูปแบบองค์กรตำรวจของไทยเป็นแบบผสมผสานระหว่างระบบตำรวจแบบกระจายอำนาจกับระบบตำรวจแห่งชาติหรือแบบรวมศูนย์อำนาจ หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเป็นระบบกึ่งกระจายอำนาจ (Semi-Decentralization) โดยที่ระบบกระจายอำนาจนั้นจะมีการกระจายอำนาจการบริหารงานตำรวจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจในการดำเนินกิจการตำรวจในรูปแบบของตำรวจประจำเมือง ซึ่งมีข้อดีคือท้องถิ่นมีโอกาสบริหารจัดการองค์กรตำรวจเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตลอดจนจนเป็นการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นเพื่อความเจริญของท้องถิ่นโดยตรง การแก้ไขปัญหา และการดำเนินการต่าง ๆ ก็สามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลาง แต่ก็ยังมีจุดอ่อนที่สำคัญคือการประสานงานระหว่างหน่วยงานตำรวจที่มีการกระจายอำนาจหลายหน่วยงานมักเกิดปัญหาขัดแย้งเพราะว่าไม่มีเอกภาพในระบบการบังคับบัญชา และยังมีปัญหามาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละท้องถิ่นที่ไม่เหมือนกัน รวมถึงระบบสวัสดิการ ความก้าวหน้าในอาชีพที่แตกต่างกัน และที่สำคัญคือสามารถทำให้อำนาจทางการเมืองท้องถิ่นเข้ามาครอบงำองค์กรตำรวจได้ง่าย ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและระบบการยุติธรรม โดยสำหรับระบบตำรวจแห่งชาติหรือแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางนั้นที่มีข้อดีคือทำให้ตำรวจมีความเป็นวิชาชีพชั้นสูงขึ้นได้เพราะมีมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ตลอดจนจนเป็นการส่งเสริมระเบียบวินัยขององค์กรตำรวจ และการเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซงการทำงานของตำรวจได้ยากกว่าในรูปแบบกระจายอำนาจ แต่ก็มีข้อเสียคือ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างตรงความต้องการ และโดยมุ่งเน้นการทำงานที่ยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Oriented) เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย

ระบบผสมผสานหรือระบบกึ่งกระจายอำนาจ (Semi-Decentralization) จะเป็นการผนวกรวมกันระหว่างแนวทางการกระจายอำนาจและระบบตำรวจรวมศูนย์อำนาจ เป็นการบริหารและกำกับดูแลกิจการตำรวจร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลางและผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็น

การลดจุดอ่อนของแต่ละรูปแบบของการจัดระบบงานตำรวจ โดยการออกแบบโครงสร้างจะมีการประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารงานตำรวจของไทย และนำปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์กรตำรวจของไทยที่เป็นปัญหาในเชิงบริหารในปัจจุบัน มาเป็นโจทย์ในการออกแบบโครงสร้างองค์กรตำรวจของไทยเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย

โดยคณะอนุกรรมการฯ มีข้อสรุปว่า การจัดรูปแบบองค์กรตำรวจของไทย ควรแบ่งตำรวจออกเป็น ๓ ส่วน โดยมีการบริหารงานและการปกครองบังคับบัญชาแยกออกจากกันแบบเด็ดขาด ไม่ขึ้นตรงต่อกัน แต่จะทำงานในลักษณะที่ตำรวจทั้ง ๓ ส่วนจะสนับสนุน ตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน จะไม่มีผู้ใดที่สามารถสั่งการตำรวจได้ทั้งประเทศเหมือนในอดีตที่ผ่านมา

สำหรับการแบ่งตำรวจออกเป็น ๓ ส่วนนั้น จะแบ่งตามภารกิจหลักของตำรวจแต่ละส่วน ได้แก่

๑) ตำรวจพื้นที่ ได้แก่ตำรวจที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพื้นฐานดูแลความสงบเรียบร้อยโดยทั่วไป รวมถึงการบริการประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยยึดความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ตอบสนองต่อสภาพการณ์และสถานการณ์ที่เกิดในพื้นที่เป็นสำคัญ ซึ่งตามโครงสร้างในปัจจุบันคือ กองบัญชาการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ โดยการบริหารงานและการกำกับควบคุมดูแลตำรวจในส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารงานตำรวจในพื้นที่นั้น ๆ (องค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการฯ ปรากฏตามข้อ ๕. รายงานหน้าที่ ๒๓) โดยจะได้รับงบประมาณอุดหนุนทั้งจากส่วนกลางและจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ตำรวจส่วนกลาง ได้แก่ตำรวจที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเฉพาะทางที่มีความสลับซับซ้อน หรือเป็นเครือข่ายการกระทำผิดขนาดใหญ่ หรือเป็นการกระทำผิดที่มีความเชื่อมโยงกันในหลายพื้นที่ หรือเป็นในลักษณะอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นการกระทำผิดที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือเทคโนโลยีเฉพาะทางในการเข้าไปดำเนินการ ซึ่งอาจเกินขีดความสามารถของตำรวจพื้นที่ หรือเป็นกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายหรือเห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมที่จะให้ตำรวจส่วนนี้เข้าไปดำเนินการร่วมกับหรือแทนตำรวจพื้นที่ โดยตำรวจส่วนนี้จะทำหน้าที่ในลักษณะสนับสนุนและถ่วงดุลคู่ขนานไปกับการทำงานของตำรวจพื้นที่ ซึ่งตามโครงสร้างในปัจจุบันคือ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยการบริหารงานและการกำกับควบคุมดูแลตำรวจในส่วนนี้จะขึ้นตรงต่อรัฐบาลในส่วนกลาง

๓) ตำรวจฝ่ายตรวจสอบ ได้แก่ ตำรวจที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจพื้นที่และตำรวจส่วนกลาง ในกรณีที่ได้รับเรื่องร้องเรียนหรือเมื่อความปรากฏว่ามีกรณีที่ตำรวจพื้นที่หรือตำรวจส่วนกลางกระทำการทุจริต หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายเสียเอง รวมถึงการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นธรรม การกระทำผิดวินัยหรือการประพฤติผิดจริยธรรม จรรยาบรรณของตำรวจด้วย ซึ่งตามโครงสร้างในปัจจุบัน คือ สำนักงานจเรตำรวจ สำนักงานตรวจสอบภายใน และกองวินัย ซึ่งตำรวจในส่วนนี้จะไม่มีภารกิจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดังเช่นตำรวจพื้นที่หรือตำรวจส่วนกลาง โดยการบริหารงานและการกำกับควบคุมดูแลตำรวจในส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ ซึ่งขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช) อีกชั้นหนึ่ง (องค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการฯ ปรากฏตาม ข้อ ๑.๑ รายงานหน้าที่ ๑๙ - ๒๐)

ทั้งนี้ การจัดแบ่งตำรวจออกเป็น ๓ ส่วนดังกล่าวข้างต้น จะเป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานตำรวจไปในตัว กล่าวคือ จะเป็นการปรับสถานะหน่วยงานตำรวจพื้นที่อันได้แก่

กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ รวมถึงหน่วยงานตำรวจส่วนกลางที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาล และตำรวจฝ่ายตรวจสอบสวนให้เป็นนิติบุคคลแยกออกจากกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ ภารกิจ และความต้องการในแต่ละพื้นที่ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากกว่าปัจจุบัน ที่มีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นนิติบุคคลเดียว ทั้งในมิติด้านการบริหารงานบุคคล วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ รวมถึงด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจในส่วนนั้น ๆ ด้วย

สำหรับโครงสร้างระบบงานตำรวจใหม่จะไม่มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่จะมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน กำกับ ดูแล ตำรวจทุกหน่วยงานเพียงคนเดียวเช่นที่ผ่านมา แต่จะมีเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ หรือ ก.ต.ช. ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้จะทำหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์และการบริหารราชการตำรวจ กำหนดมาตรฐานการศึกษาและบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจในภาพรวมให้เป็นไปเป็นตามมาตรฐานเดียวตามระบบคุณธรรมและจัดระบบราชการ กำกับดูแลตำรวจพื้นที่และตำรวจส่วนกลาง ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎหมาย ระเบียบแบบแผน และมติคณะรัฐมนตรี กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานกลางเพื่อให้ตำรวจทุกส่วนปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่ให้เกิดความไม่เสมอภาค ไม่เท่าเทียมหรือมีหลายมาตรฐานในการปฏิบัติของตำรวจแต่ละหน่วย และยังมีหน้าที่และอำนาจในการออกมาตรการ วางแนวทางในการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลขององค์กรตำรวจ รวมถึงการให้ความเห็นชอบคำของบประมาณรายจ่ายของตำรวจทั้งสองส่วนดังกล่าวด้วย โดยให้มีสำนักงาน ก.ต.ช. โดยให้เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ก.ต.ช. มีเลขาธิการซึ่งมาจากการสรรหาของ ก.ต.ช. เป็นผู้รับผิดชอบในการทำงานของสำนักงาน และปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของ ก.ต.ช. ด้วย ทั้งนี้ ก.ต.ช. จะมีหน่วยงานที่รองรับการทำงานที่เป็นงานในภาพรวมของตำรวจทุกส่วน อาทิ เช่น สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานกฎหมายและคดี กองการต่างประเทศ เป็นต้น โดยเลขาธิการ ก.ต.ช. ไม่มีหน้าที่และอำนาจที่จะสามารถเข้าไปก้าวล่วงงานในระดับปฏิบัติการ หรือการบริหารงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานบุคคลภายในของหน่วยงานของตำรวจพื้นที่ ตำรวจส่วนกลาง หรือตำรวจฝ่ายตรวจสอบสวนได้แต่ประการใด

๓.๒.๑.๒ การถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่โดยตรงไปดำเนินการเพื่อแบ่งเบาภาระงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในปัจจุบัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่ (๑) การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ (๒) ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น (๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา (๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๖) ช่วยเหลือพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย (๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์การตำรวจมีภารกิจมากมายหลายลักษณะทั้งภารกิจที่เป็นภารกิจหลักของตำรวจ และภารกิจอื่นที่อาจไม่จำเป็นต้องให้ตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้น เมื่อได้มีการจัดแบ่งตำรวจออกเป็น ๓ ส่วนตามข้อ ๓.๒.๑.๑ แล้ว จะเห็นได้ชัดเจนว่ากรอบภารกิจของตำรวจจะคงไว้เพียงภารกิจที่เป็นภารกิจหลัก(Core Functions) อันได้แก่ ๑) การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

๒) การบังคับใช้กฎหมายและการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และ ๓) การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

ในการนี้ เพื่อให้องค์กรตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานได้อย่างเต็มความสามารถ สมควรให้มีการถ่ายโอนภารกิจรองในงานบางประเภทไปให้หน่วยงานที่มีการกิจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงไปดำเนินการ และควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของบางหน่วยงานที่เป็นวิชาชีพเฉพาะอาทิ เช่น งานโรงพยาบาลตำรวจ งานการออกแบบสถาปัตยกรรมและควบคุมการก่อสร้าง และงานอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน ไปเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit) เพื่อการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวสูงเบ็ดเสร็จในตัวเอง ซึ่งจะเป็นการปลดปล่อยภาระทางการบริหารออกจากการบริหารงานขององค์กรตำรวจ และเพื่อเป็นการลดภาระการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดและรักษาความสงบเรียบร้อย อันเป็นภารกิจโดยตรงของหน่วยงานตำรวจ โดยให้มีการถ่ายโอนภารกิจ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ่ายโอนภารกิจด้านการอำนวยความสะดวกและการบังคับใช้กฎหมายจราจร ไปให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “หน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการจัดการจราจรภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖๕

(๓) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการจราจรในพื้นที่ทางหลวงไปให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการ

(๔) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในทางรถไฟไปให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการ

(๕) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดและรักษาความสงบในเขตน่านน้ำไทย (ตำรวจน้ำ) ไปให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการ

(๖) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการตรวจคนเข้าเมืองไปให้กระทรวงมหาดไทย

(๗) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ไปสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดำเนินการ

(๘) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารและยาไปให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการ

(๙) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรมไปให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการ

(๑๐) ถ่ายโอนภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ไปให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๑๑) ถ่ายโอนภารกิจด้านการพิสูจน์หลักฐาน และโอนภารกิจของสถาบันนิติเวชวิทยาของโรงพยาบาลตำรวจ ไปให้กระทรวงยุติธรรม

(๑๒) ถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจไปให้กระทรวงยุติธรรม

การถ่ายโอนต้องเป็นไปเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจ การบริหารราชการแผ่นดิน และต้องไม่ก่อให้เกิดช่องโหว่ในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้หน่วยงานที่รับโอนมีอำนาจทั้งงานสืบสวนและสอบสวน แต่ทั้งนี้ไม่ตัดอำนาจของหน่วยงานตำรวจในการสืบสวน จับกุม การกระทำความผิดต่าง ๆ ที่มีโทษทางอาญาในภารกิจที่โอนไปแล้ว ทั้งนี้การโอนภารกิจในด้านต่าง ๆ ข้างต้นต้องถ่ายโอนทั้งอำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด และต้องคุ้มครองโอกาสในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยให้บุคลากรที่โอนไปสู่หน่วยงานใหม่มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน และได้รับ ยศ ตำแหน่ง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าที่บุคลากรนั้นได้รับอยู่เดิม

๓.๒.๑.๓ การโอนหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิมไปจัดตั้งเป็นตำรวจจังหวัด และตำรวจฝ่ายตรวจสอบ

จากการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาระบบการรวมศูนย์ขององค์กรตำรวจไทย คณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจได้เสนอให้มีการปรับปรุงโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการตำรวจด้วยรูปแบบผสมหรือกึ่งกระจายอำนาจ (Semi-Decentralization) โดยกระจายอำนาจบางระดับมาสู่ตำรวจพื้นที่และตัวแทนประชาชนในระดับพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานตำรวจมีความยืดหยุ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการและแก้ปัญหาที่แตกต่างกันของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีความยืดหยุ่นกับตัวแทนประชาชนและรับผิดชอบต่อประชาชนในพื้นที่มากขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการถ่ายโอนภารกิจงานตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ไปจัดตั้งเป็นตำรวจจังหวัด รวมถึงโอนหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจไปสังกัดคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจโดยตรง และยุบหน่วยงานที่มีภารกิจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นหรือไม่มีความจำเป็น

๓.๒.๑.๔ การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ภายในองค์กรตำรวจ

การกำกับดูแลการบริหารงานตำรวจ (Civilian Oversight) เป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการตำรวจให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจทั้งในระดับชาติ และในระดับพื้นที่ โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและแนวทาง ตลอดจนกำกับดูแลและบริหารหน่วยงานตำรวจในส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรตำรวจเพื่อให้ทำงานตอบสนองต่อประชาชน โดยคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ควรมีรูปแบบ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.)

คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาหน้าที่และอำนาจของ ก.ต.ช. รวมถึงองค์ประกอบของ ก.ต.ช. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว พบว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการ ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการประจำไม่ได้มีที่มาจากประชาชนแต่อย่างใด รวมถึงยังมีผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถที่ไม่หลากหลายเพียงพอต่อการพัฒนาองค์กรตำรวจ รวมถึงหน้าที่และอำนาจของ ก.ต.ช. เดิม ยังไม่ครอบคลุมถึงการบริหารงานองค์กรตำรวจในภาพรวม และไม่สอดคล้องกับการจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กรตำรวจใหม่ ตามข้อ ๓.๒.๑ จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติใหม่ เป็น “คณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจ” ดังนี้

๑.๑) องค์ประกอบ

๑.๑.๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

๑.๑.๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนิติศาสตร์ ด้านบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การเงินและการคลัง จิตวิทยาองค์การ สังคมวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ และผู้แทนองค์กรด้านสวัสดิการชุมชน ด้านละหนึ่งคน โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอและโดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

๑.๑.๓) ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๑.๑.๔) ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๑.๕) ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๑.๖) ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

๑.๑.๗) ผู้แทนจากคณะกรรมการข้าราชการอัยการ

๑.๑.๘) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑.๑.๙) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑.๑.๑๐) ปลัดกระทรวงยุติธรรม

๑.๑.๑๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๑.๒) อำนาจหน้าที่

มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหาร ราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบแบบแผน รวมถึงการให้ความเห็นชอบคำขอขบประมาณรายจ่ายของตำรวจพื้นที่ ตำรวจส่วนกลาง ตำรวจฝ่ายตรวจสอบ และการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการ รองเลขาธิการ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าอื่นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจ

โดยใน ส่วน ของ ฝ่าย เลขาธิการ จะมีสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยอำนวยความสะดวกรองรับการทำงานของ คณะกรรมการฯ โดยอาจมีหน่วยงานที่ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่เป็น หน่วยงานในด้านการบริหารที่จำเป็นต้องมีไว้สำหรับการดำเนินการในภาพรวมขององค์กรตำรวจ เช่น กองบัญชาการกฎหมายและคดี กองการต่างประเทศ สำนักงานเทคโนโลยีและการสื่อสาร โรงพยาบาลตำรวจ รวมถึงหน่วยงานด้านการศึกษาอบรม เช่นกองบัญชาการศึกษา และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อยู่ในสังกัดด้วย เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนและประสานการทำงานกับตำรวจ ทั้ง ๓ ส่วน

๒) คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)

โดยที่องค์กรตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การบริหารงานบุคคลของตำรวจสามารถให้คุณให้โทษกับตำรวจได้โดยตรง จึงควรอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งจากการจัดรูปแบบ โครงสร้างองค์กรตำรวจใหม่ที่เสนอให้มีการแบ่ง ส่วนราชการตำรวจออกเป็น ๓ ส่วน แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด

ดังนั้น การบริหารงานบุคคลภายในของตำรวจส่วนต่าง ๆ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแยกออกจากกันด้วย

จากเดิมที่องค์กรตำรวจจัดอยู่ในรูปแบบเป็นตำรวจแห่งชาติ ซึ่งตาม พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เพื่อให้มีหน้าที่และ อำนาจในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานการบริหารงาน

บุคคลของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมและจัดระบบราชการตำรวจ รวมตลอดทั้งนโยบายและมาตรฐานการอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ

เมื่อมีการจัดรูปแบบ โครงสร้างองค์กรตำรวจใหม่ แยกออกเป็น ๓ ส่วน ตามข้อ ๓.๒.๑ ประกอบกับการเพิ่มหน้าที่และอำนาจให้กับคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจ ในการกำกับดูแลและบริหารงานตำรวจในภาพรวมแล้ว คณะกรรมการข้าราชการตำรวจหรือ ก.ตร. เดิม ก็ควรจะต้องปรับเปลี่ยนหน้าที่และอำนาจให้สอดคล้องกับโครงสร้างใหม่ดังกล่าว โดยคงไว้เฉพาะหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจส่วนกลางเท่านั้น สำหรับในส่วนของตำรวจพื้นที่ และตำรวจฝ่ายตรวจสอบ ก็จะมีคณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคล แยกออกจากกันไปในแต่ละส่วน

คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาหน้าที่และอำนาจของ ก.ตร. รวมถึงองค์ประกอบของ ก.ตร. เดิม ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว พบว่า การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ มีความซ้ำซ้อนกับบทบาทของนายกรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช) อยู่แล้ว ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายในด้านต่าง ๆ ให้ ก.ตร. รับไปดำเนินการ และองค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการประจำ ไม่ได้มีที่มาที่มีความยึดโยงกับประชาชนแต่อย่างใด รวมถึงมีผู้ทรงคุณจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถที่ไม่หลากหลายเพียงพอต่อการพัฒนาองค์กรตำรวจจึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เป็น คณะกรรมการข้าราชการตำรวจส่วนกลางโดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลงานด้านความมั่นคง หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนิติศาสตร์ ด้านบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การเงินและการคลัง จิตวิทยาองค์การ สังคมวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ และผู้แทนองค์กรด้านสวัสดิการชุมชน ด้านละหนึ่งคน โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอและโดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

๓) ข้าราชการตำรวจจำนวน ๘ คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของข้าราชการตำรวจ ในส่วนกลางระดับต่าง ๆ

๓) คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ (ก.พ.ค.ตร.)

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีหน้าที่เสนอแนะต่อ ก.ตร. เพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารงานบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม และมีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ และพิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรม ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร. แล้ว พบว่า ก.พ.ค.ตร. จัดตั้งขึ้นโดยเทียบเคียงจากคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการพลเรือน ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้การบริหารงานบุคลากรภาครัฐมีมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งมีความเป็นกลางและความโปร่งใสการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ และพิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรม เป็นหน้าที่และอำนาจที่มีความสำคัญจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานด้านกฎหมาย และงานด้านการบริหารงานบุคคล รวมถึงเป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความน่าเชื่อถือต่อสังคม จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ (ก.พ.ค.ตร.) ให้มีการกำหนดสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้

ความสามารถด้านกฎหมาย และงานด้านการบริหารงานบุคคลเพิ่มมากขึ้น และมีสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาคประชาชนเพิ่มเติมด้วย

๔) คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ (ก.ร.ตร.)

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีหน้าที่พิจารณา เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนจากการกระทำหรือไม่กระทำ การของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือการประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่ และอำนาจของ ก.ร.ตร. รวมถึงองค์ประกอบของ ก.ร.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว พบว่าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับตำรวจเป็นเรื่องที่สำคัญ จำเป็นจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และเนื่องจากคณะอนุกรรมการฯ เสนอให้จัดรูปแบบ โครงสร้างองค์กรตำรวจออกเป็น ๓ ส่วน โดยมีตำรวจฝ่ายตรวจสอบ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของทั้งตำรวจพื้นที่และตำรวจส่วนกลาง ซึ่งมีลักษณะงานสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจเดิม จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงหน้าที่และอำนาจ รวมถึง โครงสร้างของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ (ก.ร.ตร.) ในประเด็นเรื่องคุณสมบัติ ที่มาและ วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นคณะกรรมการฯ ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการวินิจฉัยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน รวมถึงควร ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม เป็นที่ประจักษ์ซึ่งจะแตกต่างจากเดิมที่ให้องค์กรต่าง ๆ ตามที่กำหนด รับสมัครและคัดเลือกตัวบุคคลแล้วส่งมาประกอบเป็น ก.ร.ตร. ซึ่งบางองค์กรที่ไม่ได้มีการกิจเกี่ยวกับ กระบวนการยุติธรรมแต่ถูกกำหนดให้ส่งบุคคลเข้าเป็น ก.ร.ตร. ก็ได้ส่งบุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นมา เป็น ก.ร.ตร. นอกจากนี้ยังมี ก.ร.ตร. บางส่วนที่ได้มาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ก.ตร. แต่ไม่ได้รับเลือกให้เป็น ก.ตร. และมีคะแนนถดถอยมาจากผู้ที่ได้รับเลือก ซึ่งก็ไม่ชัดเจนว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติข้างต้นด้วยเช่นกัน คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นควรให้มีการปรับเปลี่ยนการได้มาซึ่ง ก.ร.ตร. เสียใหม่เพื่อให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมกับการทำหน้าที่ ก.ร.ตร. โดยมีการกำหนดให้สำนักงานจเรตำรวจทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

ในกรณีนี้มีข้อสังเกตของอนุกรรมการฯ บางท่านว่า เมื่อมีการแบ่งตำรวจ ออกเป็น ๓ ส่วน แล้ว และมีคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจ ซึ่งกำกับดูแลงานของตำรวจ ในภาพรวมแล้ว อาจไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจแยกออกมา โดยเสนอให้มี รูปแบบเป็นคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่เสนอรายงานผลการตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียนต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช) เพื่อพิจารณาชี้ขาดอีกชั้นหนึ่ง

และมีข้อสังเกตอีกว่า สำหรับการบริหารงานบุคคลของตำรวจฝ่ายตรวจสอบนั้น อาจให้ขึ้นอยู่กับ ก.ร.ตร. โดยกำหนดให้ ก.ร.ตร. มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของตำรวจ ฝ่ายตรวจสอบด้วย หรืออีกแนวทางหนึ่ง อาจให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจฝ่ายตรวจสอบ ที่ทำหน้าที่เฉพาะ ในด้านการบริหารงานบุคคล แยกออกจาก ก.ร.ตร. เนื่องจากมีภารกิจที่แตกต่างกัน หรือเป็นในกรณี ที่ไม่มีการแต่งตั้ง ก.ร.ตร. โดยให้เป็นอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช)

๕) จัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำรวจพื้นที่

เมื่อได้มีการแบ่งตำรวจออกเป็น ๓ ส่วน เต็มขนาดจากกันแล้ว สำหรับในส่วนของการตำรวจพื้นที่จะเป็นการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ โดยจัดให้มีคณะกรรมการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการบริหารงานตำรวจจังหวัด (และอาจให้มีคณะกรรมการบริหารงานตำรวจระดับภาคก็ได้) โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีในระดับต่าง ๆ ผู้แทนองค์กรภาคประชาชน รวมถึงผู้แทนข้าราชการตำรวจตามที่กำหนด เป็นคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจในระดับต่าง ๆ รวมถึงติดตามตรวจสอบการทำงานและให้ความเห็นชอบงบประมาณของตำรวจประจำพื้นที่นั้น ๆ และมีหน้าที่และอำนาจให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจของพื้นที่นั้น ๆ ในทุกระดับ

๓.๒.๒ ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ

การที่จะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการจัดงบประมาณให้เพียงพอ ถูกต้องและเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน รวมถึงเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการตำรวจในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานตำรวจในระดับสถานีตำรวจที่มีหน้าที่คอยให้บริการประชาชนอย่างใกล้ชิด จะต้องมีการกระจายอำนาจด้านงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติลงไปให้หน่วยงานในพื้นที่จนถึงระดับสถานีตำรวจ การจัดสรรงบประมาณตามความเป็นจริง โดยให้กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณ และให้ใช้วิธีการจัดหางบประมาณในรูปแบบคำนวณจากค่าใช้จ่ายที่มีความจำเป็น ในรูปแบบงบประมาณฐานศูนย์ (Zero-Based Budgeting) จากหน่วยรับงบประมาณในระดับสถานีตำรวจ โดยคำนวณงบประมาณจากปริมาณงานที่ต้องใช้จ่ายจริงตามภารกิจและความจำเป็นที่แท้จริง และควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตของข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เสื้อเกราะ กระสุนปืน วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน เป็นต้น

๓.๒.๓ ด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๒.๓.๑ **ปรับเปลี่ยนระบบในการสรรหา และผลิต บุคลากรตำรวจจากระบบการบริหารงานบุคคลของตำรวจ** ในปัจจุบันที่แบ่งประเภทข้าราชการตำรวจออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าชุด จนถึงผู้บริหารในระดับต่าง ๆ และข้าราชการตำรวจชั้นประทวนซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสายงานต่าง ๆ ซึ่งมีระบบการสรรหาแยกออกจากกัน

สำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรนั้นจะมีที่มาจากหลายทางด้วยกัน กระบวนการสรรหาและผลิตหลักนั้นจะเป็นการรับบุคคลเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร โดยเป็นการรับสมัครและฝึกร่วมกันกับฝ่ายทหารทั้งสามเหล่าทัพ และเมื่อจบการศึกษาแล้วก็จะรับเข้าศึกษาอบรมต่อในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยในส่วนนี้จะมีการเปิดรับสมัครต่อเนื่องกันทุกปี และนอกจากกระบวนการสรรหาและผลิตข้าราชการตำรวจด้วยวิธีการข้างต้นแล้วก็จะมีการสรรหาและผลิตจากการรับบุคคลภายนอกหรือข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่มีวุฒิปริญญาตรีเข้าเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยการเปิดรับสมัครสอบแข่งขัน และรับเข้าทำการฝึกร่วมในระยสั้น (ประมาณ ๔ เดือน) โดยในส่วนนี้จะไม่ได้มีการรับสมัครต่อเนื่องกันทุกปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเส้นทางความก้าวหน้าของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรนั้น สามารถเลื่อนตำแหน่งและได้รับยศสูงขึ้นจากตำแหน่งรองสารวัตรยศร้อยตำรวจตรี ไปจนถึงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติยศพลตำรวจเอกได้ ถือเป็นข้าราชการตำรวจในระดับบริหาร

ในส่วนของการข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จะมีการรับสมัครบุคคลที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า เกณฑ์อายุขั้นต่ำ ๑๘ ปี สอบแข่งขันเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ และรับเข้าทำการฝึกอบรมอีก ๑๘ เดือน เมื่อจบออกมาแล้ว จะได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ยศสิบตำรวจตรี ซึ่งถือเป็นข้าราชการตำรวจในระดับปฏิบัติการที่ทำงานสัมผัสกับประชาชนเป็นหลัก โดยเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพนั้นคงตำแหน่งเดิมโดยไม่มี การเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น แต่จะได้รับการยศสูงขึ้นตามจำนวนปีที่ครองยศจนไปถึงยศดาบตำรวจ (ใช้เวลาประมาณ ๑๒ ปี) หลังจากนั้น เมื่ออายุครบ ๕๓ ปี จึงจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าจากภารกิจของตำรวจที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อยแก่ประชาชนและสังคม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงกระบวนการสรรหาและการผลิตผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ตำรวจให้ได้บุคคลที่มีวุฒิภาวะ และเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของแต่ละสายงาน รวมถึงต้องมีการพัฒนาบุคลากรตำรวจอย่างต่อเนื่องให้มีความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพอย่างแท้จริง และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้ข้าราชการตำรวจทุกคนสามารถมีความก้าวหน้าในอาชีพได้โดยเสมอภาคกัน ดังนี้

๑) การรับสมัครบุคคลเข้าเป็นข้าราชการตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น จากเดิมที่ให้มีการรับสมัครบุคคลที่มีคุณวุฒิเพียงมัธยมศึกษา ปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า นั้น ให้เป็นการรับผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางกฎหมายเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานหลักในระดับพื้นที่ ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดประชาชน มีดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมายสูง ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดในงานของตำรวจ จึงควรจะต้องได้บุคคลที่มีความรู้ทางกฎหมายและมีวุฒิภาวะที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยเส้นทางความก้าวหน้าของข้าราชการตำรวจที่รับเข้ามาในลักษณะนี้นั้น จะสามารถเลื่อนตำแหน่งและยศสูงขึ้นไปได้จนถึงระดับชั้นสัญญาบัตรไปจนถึงตำแหน่งที่สูงสุดขององค์กรได้โดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ โดยให้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถความประพฤติและผลการปฏิบัติงาน ถือเป็น การเริ่มต้นเส้นทางราชการโดยเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้ตำรวจทุกคนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพต่อไป โดยสำหรับอัตราค่าตอบแทนตำรวจในส่วนนี้ก็ให้ได้รับตามคุณวุฒิที่รับเข้ามา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับตำรวจในระดับปฏิบัติการสำหรับตำแหน่งที่ไม่ได้มีการฝึกงานในการบังคับใช้กฎหมาย จะเป็นการเปิดรับสมัครจากบุคคลที่มีคุณวุฒิที่ตรงกับภารกิจและลักษณะงานนั้น ๆ ทั้งนี้ อาจพิจารณากำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรตำรวจในตำแหน่งที่ไม่มีการฝึกงานในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่มีสถานะความเป็นข้าราชการตำรวจ โดยอาจพิจารณาให้มีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการหรือลูกจ้างแทน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลของตำรวจอย่างแท้จริง และจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ ด้วย

๒) เมื่อมีการยกระดับการรับสมัครบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจตามข้อ ๑) และเปิดเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพจากข้าราชการตำรวจในระดับปฏิบัติการหรือชั้นประทวนเดิมให้สามารถที่จะก้าวหน้าในอาชีพได้อย่างไม่ติดข้อจำกัดเหมือนระบบเดิมในอดีตแล้ว ก็ให้ยกเลิกการรับบุคคลเข้าฝึกศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ทั้งในส่วน of นักเรียนเตรียมทหารและบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิ ปริญญาตรีทั้งหมด โดยให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจมีภารกิจหลักในการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจตามข้อ ๑) ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรแทนภารกิจเดิม

๓.๒.๓.๒ การบรรจุข้าราชการตำรวจ ควรมีการกำหนดสายงานให้ชัดเจนตั้งแต่การรับสมัครบุคคลเข้ามา เพื่อป้องกันการโยกย้ายข้ามสายงานที่ไม่เหมาะสม โดยให้มีการแบ่งประเภท

ตำแหน่งและสายงานที่มีการบังคับใช้กฎหมาย และสายงานที่ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายโดยตรง โดยตำแหน่งในสายงานที่ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายโดยตรงให้ดำเนินการยกเลิกชั้นยศทันที ปรับลดการฝึกและการใช้อาวุธรูปแบบทหาร ควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตรการฝึกและหลักการปฏิบัติงานในรูปแบบของตำรวจ นอกจากนี้ชั้นยศ ยังมีไว้ใช้เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องออกปฏิบัติหน้าที่ด้านการบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น ส่วนเจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านงานธุรการจะไม่มีกำหนดหรือใช้ชั้นยศ โดยจะยึดหลักการที่ว่า “ตำรวจก็เป็นเพียงพลเมืองในเครื่องแบบเท่านั้น” นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดคุณสมบัติและขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่ชัดเจนในแต่ละตำแหน่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดปัญหาการใช้อำนาจโดยมิชอบ

๓.๒.๓.๓ การประเมินผลการปฏิบัติงาน มีข้อเสนอการปฏิรูปให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบ ๓๖๐ องศา กล่าวคือให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเอง และนำเสนอผลการปฏิบัติงานให้ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงานในระดับเดียวกันเป็นผู้ประเมินผลการทำงานร่วมกันด้วย แทนการให้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินแบบในปัจจุบัน โดยจะต้องสร้างระบบการประเมินที่มีคุณภาพจนสามารถเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับ จนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการบริหารงานบุคคลอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล

๓.๒.๓.๔ การแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของข้าราชการตำรวจ จากสภาพปัญหาพบว่าการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจมีลักษณะรวมอำนาจอยู่ที่ศูนย์กลางเปิดช่องโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจใช้ดุลยพินิจได้สูง ปัญหาเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจนี้มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย โอกาสในการก้าวหน้าทางราชการมีได้อยู่ที่ผลการปฏิบัติงาน แต่กลับอยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาระดับสูงเป็นสำคัญ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งทั้งที่เป็นบุคคลและคณะบุคคลมีข้อจำกัดในการพิจารณาอันเกิดจากปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของตำแหน่งของตน มีลักษณะของการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจของบุคคลและคณะบุคคลที่รับผิดชอบ จนทำให้ผลการแต่งตั้งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย มีลักษณะของการเลือกปฏิบัติและมีความไม่เป็นธรรมทางปกครอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องเป็นธรรมในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ มีการวิ่งเต้นใช้เส้นสายเพื่อให้ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง เกิดการแทรกแซงจากบุคคลภายนอกองค์กร รวมถึงมีการแสวงหาผลประโยชน์ในการแต่งตั้ง ผลของระบบอุปถัมภ์ทำให้ข้าราชการตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ขาดขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงก่อให้เกิดการแตกความสามัคคี แยกเป็นพรรคเป็นพวก และเป็นสาเหตุหนึ่งของการทุจริตประพฤติมิชอบ นำไปสู่ปัญหาการทุจริตในองค์กร

จึงมีข้อเสนอให้การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ตลอดจนตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจให้ชัดเจน โดยมีการกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักคะแนนในแต่ละด้านให้มีความเหมาะสม รวมถึงต้องมีตัวชี้วัดการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจที่ไม่เป็นธรรม

๓.๒.๓.๕ การโยกย้ายข้าราชการตำรวจ การพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน สำหรับการโยกย้ายข้าราชการตำรวจข้ามสายงานควรใช้หลักความสมัครใจ และการเสริมแรงจูงใจ รวมถึงมีการกำหนดแผนทดลองการดำเนินงานที่ชัดเจน สำหรับการโยกย้ายข้าราชการตำรวจไปยังหน่วยที่อยู่ต่างพื้นที่ควรใช้หลักความสมัครใจ แต่หากมีเหตุผลและความจำเป็นที่เป็นประโยชน์กับทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจโยกย้ายขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) เพื่อป้องกันการโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรม

๓.๒.๓.๖ วินัย และการรักษาวินัย มีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๑๕ โดยเสนอให้ยกเลิกโทษทัณฑ์กรรม กักขัง และกักขัง เพื่อให้โทษทางวินัยของข้าราชการตำรวจเป็นมาตรฐานเดียวกับข้าราชการพลเรือน รวมถึงมีข้อเสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติปรับปรุงแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการตำรวจ ให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในแต่ละตำแหน่งโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลตามที่กฎหมายได้ให้การรับรองไว้ด้วย

๓.๒.๔ ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การศึกษาอบรมบุคคลเพื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ ทั้งระดับชั้นสัญญาบัตรและระดับชั้นประทวนในโรงเรียนตำรวจจะเป็นการเรียนการสอนในลักษณะกึ่งทหาร เน้นความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี เน้นการฝึกอบรมตามระบบและแบบธรรมเนียมของทหาร ประยุกต์เข้ากับวิชาการตำรวจ ซึ่งลักษณะการเรียนการสอนดังกล่าวไม่สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่และการปฏิบัติงานจริงของตำรวจในปัจจุบัน โดยตำรวจถูกคาดหวังให้มีความเป็นวิชาชีพสูงชัน มีความใกล้ชิดและเป็นมิตรต่อประชาชน และเป็นผู้ให้บริการที่ดีมีข้อเสนอการปฏิรูปโดยต้องมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและวิธีการศึกษาอบรม ไม่ให้ใช้หลักสูตรที่มีลักษณะการฝึกในแบบของทหาร ตลอดจนยกเลิกระบบการให้นักเรียนตำรวจเรียนร่วมกับนักเรียนทหารในโรงเรียนเตรียมทหาร ทั้งนี้หลักสูตรและการฝึกอบรมของตำรวจให้เปลี่ยนเป็นการศึกษาอบรมให้มีทักษะวิชาชีพตำรวจที่จำเป็นและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างตรงจุด มุ่งเน้นการฝึกอบรมวิชาการตำรวจในด้านการสืบสวนการสอบสวน การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน โดยในการปฏิบัติหน้าที่ให้คำนึงถึงกฎหมายและสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสำคัญ และกำหนดให้ตำรวจทุกคนได้รับการฝึกอบรมทบทวนความรู้ในสายงานที่ดำรงตำแหน่งอย่างน้อย ๒๐ ชั่วโมงต่อปี โดยต้องมีการอบรมทบทวนความรู้เรื่องสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และศึกษากฎหมายฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือการกำหนดให้มีมาตรฐานการทดสอบความรู้ของตำรวจแต่ละสายงาน ทั้งนี้เพื่อสร้างมาตรฐานความเป็นมืออาชีพในแต่ละสายงานให้ข้าราชการตำรวจ ตามหลักการของตำรวจมืออาชีพ ที่ข้าราชการตำรวจต้องเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ที่สำคัญคือต้องเน้นการปลูกฝังและสร้างทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยม ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับภารกิจของตำรวจให้ได้อย่างแท้จริง และอาจมีการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดความเชื่อมโยงกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานร่วมกัน มากกว่าที่จะเป็นการเชื่อมโยงกับกองทัพดังเช่นที่ผ่านมา โดยมีข้อเสนอให้ตำรวจจะต้องศึกษาผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ การมอบหมายโครงการแบบกลุ่ม การฝึกแบบจำลองสถานการณ์ การทำเวิร์คช็อป (Workshop) การฝึกกลางคืน การออกฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลัก ๓ ด้าน ได้แก่

๑) สมรรถนะด้านกฎหมายและหลักทฤษฎี (Legal and Theoretical Knowledge)

: การสอนด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิขั้นพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) สมรรถนะด้านยุทธวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติการ (Tactical and Practical Skills)

: การฝึกฝนสภาพร่างกายเพื่อรองรับสถานการณ์ที่มีความตึงเครียดสูงเช่น การไล่ล่าหรือการเผชิญหน้า การสอนขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงขั้นตอนการทำงานเป็นทีม

๓) สมรรถนะด้านมนุษย์สัมพันธ์และสังคม (Personal and Social Competencies)

: การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม บุคลิกที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจแต่ต้องยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ และมีความเห็นอกเห็นใจประชาชน โดยเฉพาะสถานการณ์ที่มีการเผชิญหน้าหรือความขัดแย้งสูง

การฝึกอบรมสำหรับนายตำรวจหลังจบการศึกษา : มีการจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรหรือองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับราชการอยู่ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายหรือทักษะใหม่ๆ โดยจะจัดตามวงรอบ ๑ ปี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีพและป้องกันข้อผิดพลาดในการบังคับใช้กฎหมายและความปลอดภัยของประชาชน

๓.๒.๕ ด้านสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจ

๓.๒.๕.๑ **เงินเดือน และค่าตอบแทนต่าง ๆ** มีข้อเสนอให้มีการกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนต่าง ๆ ของข้าราชการตำรวจให้มีอัตราเทียบเคียงกับข้าราชการพลเรือน และควรมีการกำหนดค่าตอบแทนเพิ่มเติมให้กับข้าราชการตำรวจในตำแหน่งที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ รวมถึงค่าตอบแทนให้กับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มเติม เช่น ตำรวจตระเวนชายแดนที่ทำหน้าที่ในพื้นที่ชายแดน เป็นต้น และต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลาให้ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนการเบิกจ่ายที่ไม่ยุ่งยาก ชำช้อน

๓.๒.๕.๒ การจัดสวัสดิการบ้านพักอาศัย สวัสดิการอื่น ๆ

๑) การจัดสวัสดิการบ้านพักอาศัยควรมีการจัดระบบการลงทะเบียนผู้มีสิทธิ์เข้าพักอาศัยในบ้านพักอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่มีสิทธิ์เข้าพักอาศัยและผู้ที่ทำให้ผิดเงื่อนไขการเข้าพักอาศัย รวมถึงต้องมีการตรวจสอบผู้ที่ทำให้ผิดเงื่อนไขการเข้าพักอาศัยอย่างจริงจัง

๒) การรักษาพยาบาลควรมีการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลให้ครอบคลุมในทุกโรค และมีบริการในการตรวจสุขภาพจิต รวมถึงงานบริการด้านทันตกรรมเพิ่มเติมด้วย

๓) การจัดให้มีผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจในการทำหน้าที่เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงานของเจ้าพนักงานตำรวจ เช่น งานรับคำร้องทุกข์จากประชาชน เป็นต้น

๔) ควรมีการปรับปรุงขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือข้าราชการตำรวจที่ประสบเหตุจากการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาในระดับภุชงค์จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่าย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับข้าราชการตำรวจ

๕) ควรมีการปรับปรุงประโยชน์ตอบแทนของกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ของข้าราชการตำรวจให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และเทียบเคียงประโยชน์ตอบแทนได้ไม่ต่ำกว่าสิทธิประโยชน์ในรูปแบบเดียวกัน

๓.๒.๖ ด้านการสืบสวนและการสอบสวน และการกำหนดตำแหน่งสายงานสอบสวน

เนื่องจากในปัจจุบันงานสอบสวนคดีอาญาของประเทศซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และอยู่ในสถานะที่ประชาชนขาดความเชื่อถือว่ามีพนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและสุจริตเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง การปฏิบัติงานมีปัญหาตั้งแต่การที่พนักงานสอบสวนบางส่วนไม่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวหาจากประชาชน ไม่มีการดำเนินการสอบสวนนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย ส่วนหนึ่งมาจากถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการทางพฤตินัยไม่ให้รับคำร้องทุกข์เพื่อลดสถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นจริง หรือแม้กระทั่งช่วยเหลือผู้กระทำความผิดไม่ให้ต้องรับโทษตามกฎหมาย อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน สร้างความไม่เป็นธรรม และเป็นการทำลายหลักนิติรัฐนิติธรรมพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศอย่างร้ายแรง

อีกทั้ง การสืบสวน การสอบสวน การป้องกันปราบปราม เป็นกระบวนการในการดำเนินการทางอาญาเพื่อทราบข้อเท็จจริงและเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทั้งกระบวนการไม่สามารถแยกออกจากกันได้ จึงมีข้อเสนอแนะให้งานสืบสวนสอบสวนสามารถทำงานควบคู่กันไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำให้พนักงานสอบสวน

มีความเป็นมืออาชีพ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะส่งผลให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง จึงมีแนวทางในการปฏิรูประบบงานสอบสวน ดังนี้

๑) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพพนักงานสอบสวน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน โดยการปรับระบบการประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่งของพนักงานสอบสวน ด้วยการพิจารณาจากคุณภาพสำนวน จำนวนปริมาณคดีที่รับ และความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการประกอบกัน

๒) ควรให้มีการกำหนดตำแหน่งสายงานสอบสวนที่สามารถเลื่อนระดับตำแหน่งถึงระดับผู้กำกับการสายงานสอบสวน โดยการจัดโครงสร้างองค์กรให้แยกงานป้องกันและปราบปรามออกจากงานสอบสวน ซึ่งจะทำให้พนักงานสอบสวนสามารถเจริญเติบโตในสายงานของตนได้อย่างเหมาะสม และสร้างความอิสระของพนักงานสอบสวนจากระบบการปกครองตามชั้นยศ นอกจากนี้ควรปรับปรุงกระบวนการส่งสำนวนการสอบสวนให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยอาจให้หัวหน้างานสอบสวนสามารถส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการได้โดยตรง รวมทั้งควรนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งสำนวนการสอบสวน เพื่อลดภาระของพนักงานสอบสวน รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบและการลงโทษวินัยของพนักงานสอบสวนให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหัวหน้างานสอบสวน

๓) การรับแจ้งความ พนักงานสอบสวนต้องรับแจ้งความทุกคดี ผู้กำกับการสถานีและหัวหน้าพนักงานสอบสวนจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานคดี และสำนวนการสอบสวนต้องผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการรวบรวมพยานหลักฐานจากหัวหน้างานสอบสวน และให้หัวหน้างานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจเป็นผู้มีความเห็นสั่งคดีในสำนวนการสอบสวน

๔) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบวนการสอบสวนเป็นแนวทางสำคัญในการปฏิรูปร่าง สืบสวนสอบสวนของตำรวจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบดิจิทัลที่ครอบคลุมทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การรับแจ้งความออนไลน์ที่ประชาชนสามารถแจ้งเหตุและติดตามความคืบหน้าได้ผ่านแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำสำนวนการสอบสวนในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว การใช้ระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมแบบบูรณาการ เพื่อช่วยในการวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังควรมีการพัฒนาระบบติดตามความคืบหน้าของคดีออนไลน์ที่ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบสถานะของคดีของตนได้ตลอดเวลา โดยระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ ระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ การเข้าถึงข้อมูลคดีได้ในบางระดับ และช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และยกระดับมาตรฐานการสอบสวนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔ บทสรุปและข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

๔.๑ บทสรุป

จากการพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ พบว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำลังเผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้างและการบริหารจัดการที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป ส่งผลให้การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ขาดความยืดหยุ่นและประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาสำคัญในด้านการบริหารงานบุคคลที่ขาดความโปร่งใสและเป็นธรรม โดยเฉพาะในกระบวนการแต่งตั้งโยกย้ายที่ยังคงได้รับอิทธิพลจากระบบอุปถัมภ์ ระบบการจัดสรรงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยปฏิบัติ โดยเฉพาะในระดับสถานีตำรวจซึ่งเป็นด้านหน้าในการให้บริการประชาชน รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรมที่ยังคงเน้นรูปแบบทางทหารมากกว่าการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นตำรวจมืออาชีพในสังคมประชาธิปไตย ตลอดจนปัญหาด้านสวัสดิการและขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

แนวทางการปฏิรูประบบราชการตำรวจที่สำคัญเพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานขององค์กรตำรวจให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ต้องมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างการบริหารให้ไม่มีความซ้ำซ้อน การกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปสู่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุงระบบการสรรหาและพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ ควบคู่ไปกับการสร้างระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานและการเลื่อนตำแหน่งที่โปร่งใสและเป็นธรรม การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ การปรับปรุงระบบสวัสดิการและเงื่อนไขการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ตลอดจนการสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ความสำเร็จของการปฏิรูประบบราชการตำรวจจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อยกระดับองค์กรตำรวจให้เป็นสถาบันที่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนและสามารถธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการธิการมีข้อสังเกตถึงแนวทางการปฏิรูประบบราชการตำรวจ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เพื่อให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดเป็นนโยบายและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ และข้อสังเกตในการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๔.๒.๑ ระยะที่ ๑ แก่ไข (กรอบระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี)

๑) แก่ไขปรับปรุงโครงสร้าง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด (กต.ตร.จว.) / คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) โดยกำหนดให้ กต.ตร.จว. / กต.ตร.กทม. มีผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน และกรรมการมาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ รวมถึงภาคประชาสังคม และเพิ่มอำนาจให้ กต.ตร.จว./ กต.ตร.กทม. มีหน้าที่และอำนาจให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจทุกระดับในพื้นที่นั้น ๆ โดยเสนอให้ แก่ไข พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติฯ และระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒) เสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการรับคำร้องทุกข์จากประชาชนให้สามารถตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ ขั้นตอนต่างๆ ได้ และนำมาใช้ในการบริหารจัดการสำนวนการสอบสวน รวมถึงมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะฐานข้อมูลผู้ลี้ภัย ฐานข้อมูลคนเข้าเมือง และฐานข้อมูลทะเบียนรถ เป็นต้น

๔.๒.๒ ระยะที่ ๒ โอนหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปยังกรุงเทพมหานคร จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตำรวจพื้นที่) และจัดโครงสร้างตำรวจส่วนกลางและตำรวจฝ่ายตรวจสอบ (กรอบระยะเวลา ๒ ปี)

๑) โอนหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติระดับกองบัญชาการตำรวจนครบาล ให้กรุงเทพมหานคร และโอนกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดให้จังหวัด (ตำรวจพื้นที่) รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม เพื่อจัดตั้งเป็นหน่วยงานตำรวจพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตำรวจพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม สืบสวนสอบสวนอาชญากรรมในระดับพื้นที่

ทั้งนี้ การโอนภารกิจในด้านต่าง ๆ ข้างต้น ต้องถ่ายโอนทั้งอำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด และต้องคุ้มครองโอกาสในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยให้บุคลากรที่โอนไปสู่หน่วยงานใหม่มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน และได้รับ ยศ ตำแหน่ง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าที่บุคลากรนั้นได้รับอยู่เดิม ทั้งนี้ควรกำหนดแผนในการทดลองการดำเนินงานและขั้นตอนการโอนส่วนราชการดังกล่าว โดยมีการกำหนดรายละเอียดระยะเวลาที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการทดลองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย นอกจากนี้ควรพิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐที่มีการรับโอนส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากน้อยเพียงใดด้วย เช่น การรับคำร้องทุกข์ในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งบางหน่วยงานที่รับโอนอาจไม่มีที่ทำการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

๒) สำหรับในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตำรวจส่วนกลาง) ยังคงให้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีส่วนราชการภายในประกอบด้วย สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจส่วนกลาง กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจสืบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบทั่วซึ้นคู่ขนานกันกับตำรวจพื้นที่ ในลักษณะสนับสนุนและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน โดยเน้นเฉพาะในงานที่เกินขีดความสามารถของตำรวจพื้นที่ คดีอาญาที่มีความซับซ้อนหรือที่มีความเกี่ยวพันกัน ในหลายพื้นที่ หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้อิทธิพลและหรือที่มีตำรวจพื้นที่เข้าไปเกี่ยวข้อง หรือเป็นกรณีที่ตำรวจพื้นที่ละเว้นหรือละเลยไม่ดำเนินการ งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นงานสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น

๓) สำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเดิมมีหน้าที่และในการตรวจสอบภายใน รับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ รวมถึงการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในองค์กรตำรวจ จึงจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความเป็นกลาง โปร่งใส และสามารถใช้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้โดยอิสระ ไม่ตกอยู่ในอาณัติของผู้ใด จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานจเรตำรวจเดิมเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตำรวจฝ่ายตรวจสอบ มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจทุกหน่วย รวมถึงการดำเนินการทางวินัยและอาญากับตำรวจที่ทุจริตประพฤติมิชอบด้วย โดยเสนอให้สำนักงานจเรตำรวจเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานตำรวจ

แห่งชาติ (ก.ต.ช.) ซึ่งจะมีการกำหนดโครงสร้างและมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจในฝ่ายตรวจสอบเองเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ หลังจากจัดวางโครงสร้างตำรวจตาม ๑-๓ แล้ว ข้าราชการตำรวจในแต่ละส่วน จะไม่สามารถโยกย้ายข้ามหน่วยระหว่างกันได้

๔.๒.๓ ระยะที่ ๓ ยุบหน่วยงานที่มีภารกิจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นและหมดความจำเป็นภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กรอบระยะเวลา ๒ ปี)

๑) ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับที่ต่ำลงไป ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ การจัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของตำรวจภูธรภาค งานการข่าว สถิติ การเงิน การบัญชี งบประมาณ งานวินัย งานชุมชนสัมพันธ์ และงานสวัสดิภาพเด็กและสตรี เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า ภารกิจงานของหน่วยมีความซ้ำซ้อนกับงานของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจภูธร และหน่วยงานอื่น ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ว่าจะเป็นงานอำนวยการ ระบบงานและบริหารงานบุคคลของตำรวจภูธรภาค งานการข่าว สถิติ การเงิน การบัญชี งบประมาณ งานวินัย งานชุมชนสัมพันธ์ และงานสวัสดิภาพเด็กและสตรี และงานด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจ จึงมีข้อเสนอแนะให้ยุบตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และให้โอนเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานดังกล่าวมาปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

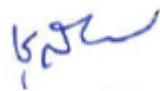
๒) กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับที่ต่ำลงไป ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน้าที่การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ รักษาความสงบเรียบร้อย การให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ รวมถึงปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า ภารกิจงานของหน่วยมีความซ้ำซ้อนกับงานของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจนครบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ว่าจะเป็นงานอำนวยการ งานสืบสวน สอบสวน การให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ รวมถึงปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และงานด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจ จึงมีข้อเสนอแนะให้ยุบกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ และให้โอนเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานดังกล่าวมาปฏิบัติราชการในระดับสถานีตำรวจเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ ตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช. ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่และอำนาจดังกล่าวแล้วเห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ ทั้งในสถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจภูธรมีหน้าที่แค่เพียงให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. เท่านั้น ไม่ได้มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ซึ่งหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีความซ้ำซ้อนกับภาระหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

และตำรวจภูธรจังหวัด ที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบาย ก.ต.ช. อยู่แล้ว จึงมีข้อเสนอแนะให้ยกเลิกคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ และใช้กลไกการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจผ่านหน่วยงาน บังคับบัญชาที่สูงขึ้นไปอย่างกองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนของการทำงาน

๔.๒.๔ ข้อเสนอแนะในการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖๕ ซึ่งดำเนินการมาครบระยะเวลา ๒ ปี ภายหลังจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังมีความล่าช้า การกำหนดการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมาตรา ๑๖๕ ที่ควรต้องถ่ายโอนทั้งอำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด และต้องคุ้มครองโอกาสในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยให้บุคลากรที่โอนไปสู่หน่วยงานใหม่มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน และได้รับ ยศ ตำแหน่ง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าที่บุคลากรนั้นได้รับอยู่เดิม ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแผนในการทดลองการดำเนินงานและขั้นตอนการโอนส่วนราชการดังกล่าว โดยมีการกำหนดรายละเอียดระยะเวลาที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการทดลองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย นอกจากนี้ ควรพิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐที่มีการรับโอนส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนน้อยเพียงใดด้วย เช่น การรับคำร้องทุกข์ในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งบางหน่วยงานที่รับโอนอาจไม่มีที่ทำการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาเรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ และข้อสังเกตของคณะกรรมการมาเพื่อให้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายชุตินรงค์ พิภพภิญโญ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

สถาบันพระปกเกล้า. (๒๕๖๔). บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ฉบับที่ ๕/๒๕๖๔. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า

สภาปฏิรูปแห่งชาติ. (๒๕๕๘). รายงานของคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิรูปตำรวจ สภาปฏิรูปแห่งชาติ วาระที่ ๖ เรื่อง การจัดทำแผนปฏิรูปกิจการตำรวจ. กลุ่มงานคณะกรรมการตำรวจ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประกาศคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

ประกาศคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุม ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ โดยมีกำหนดระยะเวลาการพิจารณา ศึกษาภายใน ๙๐ วัน นับจากการประชุมครั้งแรก และให้รายงานผลการศึกษาต่อคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป โดยอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายปิยรัฐ จงเทพ	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	เป็นอนุกรรมการ
๔. พลตำรวจตรี เจนกมล คำนวล	เป็นอนุกรรมการ
๕. นายน้ำแท้ มีบุญสร้าง	เป็นอนุกรรมการ
๖. พันตำรวจเอก วิรุทธิ์ ศิริสวัสดิบุตร	เป็นอนุกรรมการ
๗. พันตำรวจโท ธีรวัตร ปัญญาณ์ธรรมกุล	เป็นอนุกรรมการ
๘. พันตำรวจตรี ชวลิต เลหาอุดมพันธ์	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายนครเศรษฐ์ นาหนองคูม	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. ว่าที่ร้อยตรี อภิชาติ พงษ์สวัสดิ์	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
	คณะอนุกรรมการ

โดยให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ศึกษาวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหางานสอบสวน งานด้านความมั่นคง การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมถึงหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูประบบราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพันธกิจด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย และเทียบเท่าอารยประเทศ

๒. ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาหรือการปฏิรูประบบราชการตำรวจตามข้อ ๑ เสนอต่อคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ

/๓. ปฏิบัติ...

๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการธิการและประธานคณะกรรมการธิการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๑๔

(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

ประกาศคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ให้อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งอนุกรรมการศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ที่ประชุม คณะกรรมการได้มีมติให้นายนครเศรษฐ์ นาหนองตูม อนุกรรมการ พ้นจากตำแหน่งในคณะอนุกรรมการ ศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ และแต่งตั้งนายเสกสิทธิ์ แยมสงวนศักดิ์ เป็นอนุกรรมการแทน

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

ภาคผนวก ข

รายงานผลการเดินทางศึกษาดูงาน
ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
ของคณะกรรมการธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

**รายงานผลการเดินทางศึกษาดูงาน ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
ของคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สมาชิกแทนราษฎร**

ระหว่างการเดินทางศึกษาดูงาน ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คณะกรรมการได้เข้าเยี่ยมชม รับฟังการบรรยายและประชุมร่วมกับ ๒ หน่วยงานด้านกิจการตำรวจที่สำคัญได้แก่ โรงเรียนตำรวจรัฐบาวาเรีย และตำรวจตรวจตราชายแดนรัฐบาวาเรีย ซึ่งถือเป็นหน่วยงานภายใต้โครงสร้างตำรวจที่มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และแยกตัวออกจากโครงสร้างตำรวจส่วนกลางหรือตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐ โดยทั้งสองหน่วยงานจะขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทยของรัฐบาวาเรีย ทั้งนี้ยังคงมีปฏิบัติการร่วมกับตำรวจส่วนกลางตามแต่ขอบเขตอำนาจหน้าที่ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาดูงานได้ ดังนี้

๑. โรงเรียนตำรวจรัฐบาวาเรีย (Bavarian Police Academy) : คณะกรรมการได้เข้าเยี่ยมชม ศูนย์ฝึกย่อยตำรวจปฏิบัติการพิเศษ (Special Response Police Training Center) เมืองไอซ์ ชเต็ท (Eichstätt) ซึ่งเป็น ๑ ใน ศูนย์ฝึกทั้งหมดจำนวน ๖ ศูนย์ฝึกของรัฐบาวาเรีย โดยได้เข้ารับฟังการบรรยายและประชุมร่วมกับคุณ Manfred Gigl ผู้บัญชาการโรงเรียนตำรวจแห่งรัฐบาวาเรีย พร้อมรับทราบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

๑.๑ การเปลี่ยนผ่านจากหน่วยงานในรูปแบบทหารมาสู่หน่วยงานตำรวจของประชาชน : จากการก่อตั้งหน่วยงานเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ใช้เวลากว่า ๓๐ ปี ในการปรับลดการฝึกและการใช้อาวุธรูปแบบทหาร ควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตรการฝึกและหลักการปฏิบัติงานในรูปแบบของตำรวจ โดยในปัจจุบัน แม้จะยังคงการใช้ระบบชั้นยศเอาไว้ แต่ระบบชั้นยศนั้นมีไว้เพื่อเป็นเพียงเครื่องมือทางการบริหารองค์กรและไม่ได้มีบทบาทหรืออิทธิพลต่อภาพลักษณ์ทางสังคมแต่อย่างใด นอกจากนี้ชั้นยศยังมีไว้ใช้เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องออกปฏิบัติหน้าที่ด้านการบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น ส่วนเจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านงานธุรการจะไม่มี การกำหนดหรือใช้ชั้นยศ โดยจะยึดหลักการที่ว่า “ตำรวจก็เป็นเพียงพลเมืองในเครื่องแบบเท่านั้น”

๑.๒ หลักการสำคัญของตำรวจรัฐบาวาเรีย : ตำรวจรัฐบาวาเรียได้รับการยอมรับในฐานะหนึ่งใน ตำรวจที่ดีที่สุดของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมุ่งเน้นการทำงานที่ยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Oriented) เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย

๑.๓ ระบบราชการตำรวจรัฐบาวาเรีย : บุคคลทั่วไปสามารถเข้ารับราชการตำรวจได้จาก ๒ สายงานหลักคือสายปฏิบัติการ (Operative Service) และสายบัญชาการ (Command Service) ในขณะที่ทั้ง ๒ สายงานสามารถเลื่อนขั้นไปสู่สายบัญชาการอาวุโส (Senior Command Service) ได้เช่นเดียวกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๓.๑ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายปฏิบัติการ (Operative Service) : บุคคลที่จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมผ่านการสอบเข้าโรงเรียนตำรวจในสายปฏิบัติการ เพื่อรับการฝึกตาม หลักสูตรสายงานปฏิบัติการเป็นระยะเวลา ๒ ปี ๖ เดือน ตามศูนย์ฝึกตำรวจของรัฐบาวาเรีย

๑.๓.๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายบัญชาการ (Command Service) : บุคคลที่จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวุฒิการศึกษาระดับเอ หรือ A-Level และมีผลการเรียนสะสมตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาอยู่ในระดับดีเยี่ยม พร้อมผ่านการสอบเข้าโรงเรียนตำรวจในสายบัญชาการ จะได้รับการฝึกในหลักสูตรสายงานด้านการบัญชาการเป็นระยะเวลา ๒ ปี ก่อนจะถูกส่งมาฝึกในหลักสูตรสายงานปฏิบัติการอีก ๖ เดือน

๑.๓.๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายบัญชาการอาวุโส (Senior Command Service) : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผ่านการปฏิบัติหน้าที่มาระยะหนึ่ง ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นสู่ระดับบัญชาการอาวุโสแล้ว

จะต้องเข้าเรียนหลักสูตรพิเศษที่กำหนดในมหาวิทยาลัยตำรวจแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (German Police University – DHPol) ซึ่งเทียบเท่ากับหลักสูตรปริญญาโท ก่อนการเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งถือเป็นการขึ้นสู่ชั้นบัญชาการสูงสุดของสายงานตำรวจ

๑.๔ ระบบการประเมินผลงานและการเลื่อนตำแหน่ง : เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนภายหลังการจบหลักสูตรและเข้าปฏิบัติหน้าที่แล้ว จะได้รับการประเมินผลงานทุกรอบเวลา ๓ ปี เพื่อจัดอันดับคะแนนของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคน โดยใช้เกณฑ์คะแนนที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ที่มีความยากลำบากหรือเป็นสถานการณ์พิเศษเท่านั้น ไม่ใช่การประเมินจากงานประจำทั่วไป ทั้งนี้จะมีการลำดับคะแนนโดยคณะกรรมการ และให้ผู้มีคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลื่อนตำแหน่งขึ้นไป

๑.๕ หลักสูตรการฝึกแบบโมดูล (Module) : ภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้มีการปรับโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมจากการเรียนรู้รายวิชาแบบดั้งเดิมมาสู่หลักสูตรแบบโมดูล หรือการศึกษาตามสถานการณ์ที่จะต้องพบเจอในการปฏิบัติงานจริง โดยมีการฝึกสอนในองค์ความรู้ ๑๘ ด้านเพื่อสอดคล้องกับโมดูลการเรียนรู้กว่า ๑๐๐ โมดูล ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสายปฏิบัติการต้องเรียนรู้ ตลอดระยะเวลา ๒ ปี ๖ เดือนในการฝึก ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาที่ว่า “ฉันได้ยินและฉันก็ลืม แต่เมื่อฉันได้เห็น ฉันจึงจำ และเมื่อฉันได้ทำ ฉันจึงเข้าใจ”

ตัวอย่างการเรียนรู้ : กรณีการตั้งด่านตรวจจราจรทั่วไป นักเรียนตำรวจแต่ละคน จะได้รับการสอนในข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการตั้งด่านตรวจจราจร ก่อนที่จะได้ลงฝึกฝนจริง โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบสถานการณ์ต่างๆที่เป็นไปได้ ทั้งรูปแบบที่ประชาชนให้ความร่วมมือและรูปแบบที่ประชาชนขัดขืนหรือตอบโต้เจ้าหน้าที่ด้วยความรุนแรง โดยนักเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติตั้งแต่ขั้นตอนการตั้งด่านจราจร การขอตรวจค้น การใช้อุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ การรับมือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไปตลอดจนกระบวนการดำเนินงานเอกสารที่ต้องจัดทำจริง

โดยแต่ละโมดูลที่นักเรียนตำรวจจะต้องศึกษาผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ การมอบหมายโครงการแบบกลุ่ม การฝึกแบบจำลองสถานการณ์ การทำเวิร์กช็อป (Workshop) การฝึกกลางคืน การออกฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลัก ๓ ด้าน ได้แก่

๑.๕.๑ สมรรถนะด้านกฎหมายและหลักทฤษฎี (Legal and Theoretical Knowledge) : การสอนด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิขั้นพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๕.๒ สมรรถนะด้านยุทธวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติการ (Tactical and Practical Skills) : การฝึกฝนสภาพร่างกายเพื่อรองรับสถานการณ์ที่มีความตึงเครียดสูงเช่น การไล่ล่าหรือการเผชิญหน้า การสอนขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงขั้นตอนการทำงานเป็นทีม

๑.๕.๓ สมรรถนะด้านมนุษย์สัมพันธ์และสังคม (Personal and Social Competencies) : การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม บุคลิกที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจแต่ต้องยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ และมีความเห็นอกเห็นใจประชาชน โดยเฉพาะสถานการณ์ที่มีการเผชิญหน้าหรือความขัดแย้งสูง

๑.๖ การฝึกอบรมสำหรับนายตำรวจหลังจบการศึกษา : โรงเรียนฝึกตำรวจรัฐบาวาเรียยังมีหน้าที่จัดฝึกอบรมตามหลักสูตรหรือองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับราชการอยู่ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย หรือทักษะใหม่ๆ โดยจะจัดตามวงรอบ ๑ ปี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีพ และป้องกันข้อผิดพลาดในการบังคับใช้กฎหมายและความปลอดภัยของประชาชน

๑.๗ ข้อเสนอจากตำรวจบาวาเรีย ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ : ในฐานะหน่วยงานพันธมิตรที่มีความร่วมมือมากกว่า ๑๐ ปี ผ่านโครงการความร่วมมือแลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจไทย ได้มีข้อเสนอจากคุณ Manfred Gigl ผู้บัญชาการโรงเรียนตำรวจแห่งรัฐบาวาเรีย ในประเด็นต่อไปนี้

๑.๗.๑ การจัดระเบียบโครงสร้างโรงเรียนตำรวจ : เสนอให้ปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงานด้านการสอนและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเพิ่มโครงสร้างหน่วยงานระดับบัญชาการเพื่อการกำกับดูแลด้านการศึกษารูปแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อการวางหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกันทั้งระบบครอบคลุมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ วิทยาลัยการตำรวจ และศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ

๑.๗.๒ การจัดหลักสูตรรูปแบบโมดูล : เสนอให้พัฒนาหลักสูตรในรูปแบบโมดูล เช่นเดียวกับโรงเรียนตำรวจรัฐบาวาเรีย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการทำงาน และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการสร้างตำรวจที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงยกระดับคุณภาพบุคลากรตำรวจในระยะยาว

๒. ตำรวจตรวจตราชายแดนรัฐบาวาเรีย (Bavarian Border Police) : เป็นหน่วยงานพิเศษภายใต้กรมตำรวจรัฐบาวาเรีย ซึ่งต่างจากรัฐอื่นเนื่องจากรัฐอื่นจะอาศัยตำรวจส่วนกลางเท่านั้น ในการทำหน้าที่ตรวจตราชายแดน แต่รัฐบาวาเรียได้จัดตั้งหน่วยตำรวจชายแดนขึ้น โดยปรับเปลี่ยนมาจากหน่วยทหารป้องกันชายแดนภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพื่อทำหน้าที่การรักษากฎหมาย ความปลอดภัยตลอดแนวชายแดนรัฐบาวาเรียอย่างเข้มข้น โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญคือการตรวจสอบเอกสารการเดินทาง การสกัดกั้นอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องปรามเหตุรุนแรงตามแนวชายแดน การให้ความช่วยเหลือประชาชน การตรวจตรารักษากฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของตำรวจในพื้นที่บริเวณชายแดน โดยคณะกรรมการรับทราบข้อมูลที่นำเสนอ ดังนี้

๒.๑ การจัดตั้งหน่วยงานโดยอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่น : รัฐบาวาเรียได้อาศัยอำนาจของตนตามหลักการกระจายอำนาจในการจัดตั้งหน่วยตำรวจตรวจตราชายแดนขึ้น โดยเป็นไปเพื่อการส่งเสริมกิจการตำรวจบริเวณชายแดนของรัฐบาวาเรีย

๒.๒ การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น : ตำรวจตรวจตราชายแดนของรัฐบาวาเรีย แม้จะถูกมองว่ามีอำนาจหน้าที่ทับซ้อนกับตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐในบางด้าน แต่ได้ขยายขอบเขตงานมากขึ้น อย่างภารกิจช่วยเหลือผู้ลี้ภัย หรือผู้ลี้ภัย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของรัฐ เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติอยู่มากตามแนวชายแดน รวมถึงได้เพิ่มบทบาทในการตั้งด่านตรวจสกัดจับตามตัวเมืองและเส้นทางที่นอกเหนือจากพื้นที่ด่านตรวจชายแดน ซึ่งถือว่ามีอำนาจที่เฉพาะทางมากกว่าตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐ

๒.๓ ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ : แม้ว่าจะเป็นหน่วยตำรวจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยรัฐบาวาเรีย แต่ด้วยขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ต้องประสานกับหน่วยงานอื่นๆอย่าง ตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐ กระทรวงการต่างประเทศและศุลกากร ทำให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลร่วมกัน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะฐานข้อมูลผู้ลี้ภัย ฐานข้อมูลคนเข้าประเทศ และฐานข้อมูลทะเบียนรถสหภาพยุโรป เป็นต้น

ภาคผนวก ค

ภาพกิจกรรม

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมการ

ภาคผนวก ง

รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ

รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ

๑. นางสาวสุภาพร อาจเดช	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
๒. นายคณิต คำนวนผล	นิติกรเชี่ยวชาญ
๓. นางสาวจิตติมา ทองสวัสดิ์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๔. นายอนุกุล หดย้อย	นิติกรชำนาญการ
๕. นายธนุ พุกชาญคำ	วิทยากรชำนาญการ
๖. นางสาวณัฐธกานต์ เวชพันธ์	นิติกรชำนาญการ
๗. นายกฤษณ์ท ลีภาสุรพิสุทธิ์	นิติกรปฏิบัติการ
๘. นางสาวพนัชกร จันทร์ณะกุล	นิติกรปฏิบัติการ
๙. นางสาวยุธิยา จงรักษ์	วิทยากรปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวสรริสา จันทร์พงษ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๐. นางสาวอโนทัย เดชะสุภากร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๑. นางสาวณัฐจิตตา โพธิ์ทองคำ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นายอัศวิน เปี่ยมปัญญาชน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน (ผู้จัดพิมพ์รายงาน)
๑๓. นายปิยะพงษ์ วานิช	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๑/๑๕๓๖

๑๘

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พลตรี **ชิตต์ / ๒๕๖๗**
วันที่ **๒๐ ก.พ. ๖๗**
เวลา **๑๕.๓๐ น.**

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำการ การสอบถามข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดน และความมั่นคงของประชาชน ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายรังสิมันต์ โรม	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมานพ คีรีภูวดล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุธรรม แสงประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชูกัน กุลวงษา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวัชร ยาวอหะซัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายชูการ์โน มะทา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายชุตินพงศ์ พิภพภิญโญ	เลขานุการคณะกรรมการ
๙. นางปัทมา ดันตริรัตนานนท์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายปิยรัฐ จงเทพ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายบุญยดี วาบา	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายชจิตร ชัยนิคม	กรรมการ
๑๓. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	กรรมการ
๑๔. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	กรรมการ
๑๕. นายรอมฏอน ปันจอร์	กรรมการ

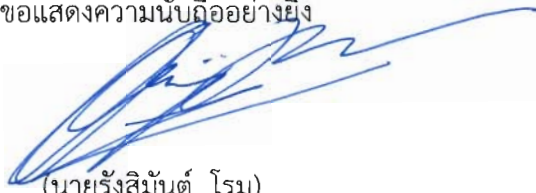
อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ และนายชจิตร ชัยนิคม เป็นกรรมการในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจากนายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ได้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ เพราะลาออก และพลเอก พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ

/ได้พ้นจาก...

ได้พ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

บัดนี้ คณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพิจารณาศึกษาการปฏิรูประบบราชการตำรวจ และได้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cns@parliament.go.th

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๑๑ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑ / เมษ / ๖๔ เวลา ๑๐.๐๒ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๓๕ / ๕๕๖๓
วันที่ ๒๐ / กพ. / ๖๔ เวลา ๑๖.๓๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๒๕๒ / ๕๕๖๓
วันที่ ๒๐ / กพ. / ๖๔ เวลา ๑๖.๐๐
ส่งกลุ่มงาน..... พ.ร.บ. ๑ ..... ดำเนินการ